GEMEENTE
Reusel-De Mierden

1e Bestuursrapportage 2025

Peildatum: maart 2025

Inhoud

Inleiding / leeswijzer 3
Samenvatting 4
Programma 0. Bestuur en ondersteuning 6
Programma 1. Veiligheid 11
Programma 2. Verkeer en vervoer 14
Programma 3. Economie 17
Programma 4. Onderwijs 20
Programma 5. Sport, cultuur en recreatie 22
Programma 6. Sociaal Domein 26
Programma 7. Volksgezondheid en milieu 33
Programma 8. Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening, Stedelijke vernieuwing (VHROSV) 38
Opvolging rapportage interim controle accountant 43

Inleiding / leeswijzer

Voor u ligt de 1e bestuursrapportage (berap) 2025, gebaseerd op de situatie per het einde van het 1e kwartaal 2025. Deze berap is qua indeling aangepast aan de programmabegroting 2025.

In het kader van het ravijnjaar zijn in 2024 de bestaande budgetten van de afgelopen jaren geanalyseerd (spoor 1). Uit deze analyse volgde enerzijds een aframing van de lasten (o.a. vrijval van indexeringspost) en anderzijds een verhoging van de baten (restitutie BTW-compensatiefonds). Het voordeel was in begroting 2025 op een stelpost geboekt en is nu functioneel geboekt naar de betreffende programma's.

In april 2022 zijn met de Auditcommissie afspraken gemaakt over de verantwoording van de opgenomen doelstellingen in de bestuursrapportages. Dat betekent dat we op hoofdlijnen rapporteren. Dat kan dan gaan om inhoud, tijdsplanning en/of geld. We rapporteren als het gaat om belangrijke afwijkingen. Per programma zijn de afspraken uit de begroting 2025 gekopieerd. Er is een vlak geel gemarkeerd als er over deze afspraak uit de begroting gerapporteerd wordt in deze bestuursrapportage. Die rapportage volgt dan onderaan het betreffende programma. Vervolgens worden nog majeure thema's belicht Daaronder via afzonderlijke kopjes wordt per programma ook gerapporteerd of er financiële afwijkingen zijn in de investeringskredieten en de exploitatiebudgetten (ook op inhoud, tijd en geld).

Een aantal majeure thema's zal een zekere impact hebben op onze begroting, maar er zijn nog geen onderbouwde bedragen bekend. Vandaar dat we u willen wijzen op dit risico voor de meerjarenbegroting. Hierbij verwijzen we o.a. naar het Integraal Huisvestingsplan onderwijs, Centrumplan en exploitatiekosten van De Kei.

Conform de financiële verordening rapporteren we over onder- en overschrijdingen in de exploitatie van € 10.000 of meer. Bijstellingen kleiner dan € 10.000 nemen we enkel mee in de begrotingswijziging. Hierop maken we een uitzondering op momenten dat we vinden dat de informatiewaarde van de bijstelling van belang is voor uw raad, dan volgt uiteraard ook een schriftelijke toelichting.

Samenvatting

Stand van zaken per programma (x € 1.000)	Moment	2025	2026	2027	2028
Programma 0. Bestuur en ondersteuning	**Start begrotingsjaar 2025**	**23.139**	**21.377**	**21.934**	**22.461**
Mutatie reserves		620	277	269	260
Wijziging 2e bestuursrapportage 2024	Wijziging 2e berap 2024	46	367	378	375
Nieuw beleid 2025	Nieuw beleid 2025	-984	-104	54	54
Kleine Hoeven II	Kleine Hoeven II				
Begr.wijz. Raad september 2024	Begr.wijz.Raad sept.2024				
Begr.wijz. Raad december 2024	Begr.wijz.Raad dec.2024	-30	-30	-30	-30
Begr.wijz. Raad december 2024 - amendement toeristenbelasting	Begr.wijz.Raad dec.2024 amendement				
Begr.wijz.Raad februari 2025	Begr.wijz.Raad feb.2025	760	760	760	760
Begr.wijz. Raad maart 2025	Begr.wijz.Raad maart 2025		-7	-7	-7
Stelpost splitsen	Spoor 1 2024	-62	-62	-62	-62
	Stand voor 1e berap 2025	**23.489**	**22.579**	**23.296**	**23.812**
Wijziging 1e berap 2025 (incidenteel)	Wijziging 1e berap 2025	-30	-5	-5	0
Wijziging 1e berap 2025 (structureel)	Wijziging 1e berap 2025	-56	-21	-21	-21
NIEUW SALDO na 1e Berap 2025		**23.403**	**22.553**	**23.270**	**23.791**
Programma 1. Veiligheid	**Start begrotingsjaar 2025**	**-1.468**	**-1.507**	**-1.544**	**-1.582**
Wijziging 2e bestuursrapportage 2024	Wijziging 2e berap 2024				
Nieuw beleid 2025	Nieuw beleid 2025				
Kleine Hoeven II	Kleine Hoeven II				
Begr.wijz. Raad september 2024	Begr.wijz.Raad sept.2024				
Begr.wijz. Raad december 2024	Begr.wijz.Raad dec.2024				
Begr.wijz. Raad december 2024 - amendement toeristenbelasting	Begr.wijz.Raad dec.2024 amendement				
Begr.wijz.Raad februari 2025	Begr.wijz.Raad feb.2025				
Begr.wijz. Raad maart 2025	Begr.wijz.Raad maart 2025	-37			
	Stand voor 1e berap 2025	**-1.505**	**-1.507**	**-1.544**	**-1.582**
Wijziging 1e berap 2025 (incidenteel)	Wijziging 1e berap 2025	0	0	0	0
Wijziging 1e berap 2025 (structureel)	Wijziging 1e berap 2025	-33	-33	-33	-33
NIEUW SALDO na 1e Berap 2025		**-1.538**	**-1.540**	**-1.577**	**-1.615**
Programma 2. Verkeer en vervoer	**Start begrotingsjaar 2025**	**-2.308**	**-2.339**	**-2.372**	**-2.404**
Wijziging 2e bestuursrapportage 2024	Wijziging 2e berap 2024	-8	-8	-8	-8
Nieuw beleid 2025	Nieuw beleid 2025	-51	-51	-30	-31
Kleine Hoeven II	Kleine Hoeven II				
Begr.wijz. Raad september 2024	Begr.wijz.Raad sept.2024				
Begr.wijz. Raad december 2024	Begr.wijz.Raad dec.2024				
Begr.wijz. Raad december 2024 - amendement toeristenbelasting	Begr.wijz.Raad dec.2024 amendement				
Begr.wijz.Raad februari 2025	Begr.wijz.Raad feb.2025	-1.328	-616	-630	-643
Begr.wijz. Raad maart 2025	Begr.wijz.Raad maart 2025				
	Stand voor 1e berap 2025	**-3.694**	**-3.013**	**-3.038**	**-3.085**
Wijziging 1e berap 2025 (incidenteel)	Wijziging 1e berap 2025	-60	0	0	0
Wijziging 1e berap 2025 (structureel)	Wijziging 1e berap 2025	-7	-7	-7	-7
NIEUW SALDO na 1e Berap 2025		**-3.761**	**-3.020**	**-3.045**	**-3.092**
Programma 3. Economie	**Start begrotingsjaar 2025**	**52**	**83**	**85**	**86**
Wijziging 2e bestuursrapportage 2024	Wijziging 2e berap 2024	-3	52	52	52
Nieuw beleid 2025	Nieuw beleid 2025	-22	-20	-16	-14
Kleine Hoeven II	Kleine Hoeven II				
Begr.wijz. Raad september 2024	Begr.wijz.Raad sept.2024				
Begr.wijz. Raad december 2024	Begr.wijz.Raad dec.2024	-3	-3	-3	-3
Begr.wijz. Raad december 2024 - amendement toeristenbelasting	Begr.wijz.Raad dec.2024 amendement	-27	-28	-28	-28
Begr.wijz.Raad februari 2025	Begr.wijz.Raad feb.2025				
Begr.wijz. Raad maart 2025	Begr.wijz.Raad maart 2025				
Stelpost splitsen	Spoor 1 2024	52	52	52	52
	Stand voor 1e berap 2025	**49**	**136**	**143**	**145**
Wijziging 1e berap 2025 (incidenteel)	Wijziging 1e berap 2025	-25	0	0	0
Wijziging 1e berap 2025 (structureel)	Wijziging 1e berap 2025	0	0	0	0
NIEUW SALDO na 1e Berap 2025		**24**	**136**	**143**	**145**
Programma 4. Onderwijs	**Start begrotingsjaar 2025**	**-1.040**	**-1.044**	**-1.062**	**-1.074**
Wijziging 2e bestuursrapportage 2024	Wijziging 2e berap 2024	-13	-18	-18	-18
Nieuw beleid 2025	Nieuw beleid 2025	33	33	33	33
Kleine Hoeven II	Kleine Hoeven II				
Begr.wijz. Raad september 2024	Begr.wijz.Raad sept.2024				
Begr.wijz. Raad december 2024	Begr.wijz.Raad dec.2024				
Begr.wijz. Raad december 2024 - amendement toeristenbelasting	Begr.wijz.Raad dec.2024 amendement				
Begr.wijz.Raad februari 2025	Begr.wijz.Raad feb.2025				
Begr.wijz. Raad maart 2025	Begr.wijz.Raad maart 2025				
	Stand voor 1e berap 2025	**-1.020**	**-1.028**	**-1.046**	**-1.059**
Wijziging 1e berap 2025 (incidenteel)	Wijziging 1e berap 2025	-20	0	0	0
Wijziging 1e berap 2025 (structureel)	Wijziging 1e berap 2025	-17	-14	0	0
NIEUW SALDO na 1e Berap 2025		**-1.057**	**-1.042**	**-1.046**	**-1.059**

Stand van zaken per programma (x € 1.000)	Moment	2025	2026	2027	2028
Programma 5. Sport, cultuur en recreatie	Start begrotingsjaar 2025	-2.594	-2.626	-2.621	-2.690
Wijziging 2e bestuursrapportage 2024	Wijziging 2e berap 2024	-133	-33	-33	-33
Nieuw beleid 2025	Nieuw beleid 2025	-44	-20	-20	-20
Kleine Hoeven II	Kleine Hoeven II				
Begr.wijz. Raad september 2024	Begr.wijz.Raad sept.2024				
Begr.wijz. Raad december 2024	Begr.wijz.Raad dec.2024	-36	-36	-36	-27
Begr.wijz. Raad december 2024 - amendement toeristenbelasting	Begr.wijz.Raad dec.2024 amendement				
Begr.wijz.Raad februari 2025	Begr.wijz.Raad feb.2025				
Begr.wijz. Raad maart 2025	Begr.wijz.Raad maart 2025				
	Stand voor 1e berap 2025	-2.807	-2.715	-2.710	-2.770
Wijziging 1e berap 2025 (incidenteel)	Wijziging 1e berap 2025	-5	0	0	0
Wijziging 1e berap 2025 (structureel)	Wijziging 1e berap 2025	205	-17	-17	-17
NIEUW SALDO na 1e Berap 2025		-2.607	-2.732	-2.727	-2.787
Programma 6. Sociaal domein	Start begrotingsjaar 2025	-13.489	-13.369	-13.283	-13.416
Wijziging 2e bestuursrapportage 2024	Wijziging 2e berap 2024	-539	-101	-114	-14
Nieuw beleid 2025	Nieuw beleid 2025	1.074	161	-22	-22
Kleine Hoeven II	Kleine Hoeven II				
Begr.wijz. Raad september 2024	Begr.wijz.Raad sept.2024				
Begr.wijz. Raad december 2024	Begr.wijz.Raad dec.2024	-23	-20	-17	-14
Begr.wijz. Raad december 2024 - amendement toeristenbelasting	Begr.wijz.Raad dec.2024 amendement				
Begr.wijz.Raad februari 2025	Begr.wijz.Raad feb.2025				
Begr.wijz. Raad maart 2025	Begr.wijz.Raad maart 2025				
Stelpost splitsen	Spoor 1 2024	10	10	10	10
	Stand voor 1e berap 2025	-12.967	-13.320	-13.426	-13.456
Wijziging 1e berap 2025 (incidenteel)	Wijziging 1e berap 2025	0	0	0	0
Wijziging 1e berap 2025 (structureel)	Wijziging 1e berap 2025	-829	-9	-9	-9
NIEUW SALDO na 1e Berap 2025		-13.796	-13.329	-13.435	-13.465
Programma 7. Volksgezondheid en milieu	Start begrotingsjaar 2025	-715	-696	-653	-637
Wijziging 2e bestuursrapportage 2024	Wijziging 2e berap 2024	-435			
Nieuw beleid 2025	Nieuw beleid 2025	-8			
Kleine Hoeven II	Kleine Hoeven II				
Begr.wijz. Raad september 2024	Begr.wijz.Raad sept.2024				
Begr.wijz. Raad december 2024	Begr.wijz.Raad dec.2024				
Begr.wijz. Raad december 2024 - amendement toeristenbelasting	Begr.wijz.Raad dec.2024 amendement				
Begr.wijz.Raad februari 2025	Begr.wijz.Raad feb.2025				
Begr.wijz. Raad maart 2025	Begr.wijz.Raad maart 2025				
	Stand voor 1e berap 2025	-1.158	-696	-653	-637
Wijziging 1e berap 2025 (incidenteel)	Wijziging 1e berap 2025	0	0	0	0
Wijziging 1e berap 2025 (structureel)	Wijziging 1e berap 2025	-52	-38	-41	-41
NIEUW SALDO na 1e Berap 2025		-1.209	-734	-694	-678
Programma 8. VHROSV	Start begrotingsjaar 2024	-1.741	-1.525	-1.581	-1.634
Wijziging 2e bestuursrapportage 2024	Wijziging 2e berap 2024	-315	-100	-30	-30
Nieuw beleid 2025	Nieuw beleid 2025				
Kleine Hoeven II	Kleine Hoeven II				
Begr.wijz. Raad september 2024	Begr.wijz.Raad sept.2024				
Begr.wijz. Raad december 2024	Begr.wijz.Raad dec.2024				
Begr.wijz. Raad december 2024 - amendement toeristenbelasting	Begr.wijz.Raad dec.2024 amendement				
Begr.wijz.Raad februari 2025	Begr.wijz.Raad feb.2025				
Begr.wijz. Raad maart 2025	Begr.wijz.Raad maart 2025				
	Stand voor 1e berap 2025	-2.056	-1.625	-1.611	-1.664
Wijziging 1e berap 2025 (incidenteel)	Wijziging 1e berap 2025	0	0	0	0
Wijziging 1e berap 2025 (structureel)	Wijziging 1e berap 2025	-14	-11	-11	-11
NIEUW SALDO na 1e Berap 2025		-2.069	-1.636	-1.622	-1.675

Stand van zaken per programma (x € 1.000)	Moment	2025	2026	2027	2028
Totaal inclusief begrotingswijzigingen vóór 1e berap	Totaal programma's	-1.668	-1.188	-589	-296
MUTATIES Begrotingswijziging 1e Berap 2025	Totaal mutaties	-943	-155	-144	-139
	waarvan incidenteel	-140	-5	-5	0
	waarvan structureel	-803	-150	-139	-139
TOTAAL BEGROTINGSSALDO					
NIEUW SALDO na 1e Berap 2025	Totaal programma's	-2.611	-1.343	-733	-435

Programma 0. Bestuur en ondersteuning

Portefeuillehouder	Thema
Burgemeester Van de Ven	Bestuur en organisatie, Samen Doen
Wethouder Rombouts	Belastingen, Planning en Controlcyclus, Financiën

Wat gaan we doen?

0.1 Bestuur			
Ambities: Samenwerken met andere gemeenten als het meerwaarde heeft.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Meerwaarde bereiken door samenwerking met andere Kempengemeenten.	A.1	Samen met de Kempengemeenten Bergeijk, Bladel en Eersel stellen we een Ontwikkelstrategie voor de Kempen op die zich richt op het thema's wonen, werken, mobiliteit en brede welvaart. Eind 2024 wordt het voorkeurskeursscenario ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraden. In 2025 werken we verder aan dit voorkeursscenario en starten we met de uitvoering daaraan. Hiervoor wordt een Plan van Aanpak opgesteld. Eind 2024/begin 2025 vindt de evaluatie plaats van de op 1 juli 2023 vastgestelde Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten.
B	Op thema's die zich daarvoor lenen samenwerken met andere gemeenten.	B.1	We onderzoeken de mogelijkheden om (op thema's) efficiënter samen te werken binnen de Kempen en als subregio met de MRE.
		B.2	Als gemeente en subregio de Kempen werken we samen en dragen wij bij aan de opgaven en programma's van de MRE en Brainport.
		B.3	We intensiveren op thema's die zich daarvoor lenen de bestuurlijke contacten met alle aangrenzende buurgemeenten -ook in België- en ondersteunen de samenwerking over de grenzen heen door deelname aan BENEGO. Voor BENEGO worden nieuwe statuten vastgesteld (eind 2024/begin 2025).
Ambities: Inwoners betrekken bij de lokale politiek.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
C	De politiek dichter bij de inwoners brengen.	C.1	We onderzoeken mogelijkheden voor het uitzenden van vergaderingen of andere bijeenkomsten vanuit een andere locatie dan de raadzaal. Daar waar mogelijk worden openbare beeldbepalende bijeenkomsten nu al op locatie georganiseerd.
D	Jongeren dichter bij de politiek brengen.	D.1	De leerlingen van de basisscholen (groep 7 en 8) blijven betrokken door het organiseren van het spel Democracity. We willen ook jongeren bij de politiek betrekken door het organiseren van laagdrempelige bijeenkomsten in de kernen van de gemeente.

Ambities: Samen Doen continueren.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
E	Een vervolg geven aan Samen Doen.	E.1	Voor 1 januari 2027 is het verplicht een nieuwe organisatiebrede Participatieverordening vast te stellen, waarbij de betrokkenheid van inwoners bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid en het zogenoemde 'uitdaagrecht' wordt geregeld. In deze nieuwe Participatieverordening wordt ook de samenhang met Samen Doen betrokken. We onderzoeken de mogelijkheden om deze Participatieverordening samen met de inwoners vorm te geven.

0.2 Burgerzaken			
Ambitie: Dienstverlening loket Burgerzaken laten aansluiten bij behoeften inwoners.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Dienstverlening van het loket Burgerzaken laten aansluiten bij de behoeften van onze inwoners.	A.1	Regulier werk.

0.4 Overhead			
Ambities: Actieve communicatie in begrijpelijke, toegankelijke taal.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Onze inwoners actief informeren en daarbij communiceren in heldere, begrijpelijke taal.	A.1	We geven uitvoering aan de actiepunten afkomstig uit het onderzoek naar de ervaringen van inwoners met betrekking tot onze website. Op deze manier optimaliseren we onze website doorlopend. De focus blijft op proactieve communicatie.
B	Als gemeentelijke organisatie laten zien wie we zijn, waar we voor staan en waar we mee bezig zijn.	B.1	We kijken naar nieuwe mogelijkheden om onze inwoners te bereiken en zetten tegelijkertijd de kanalen die we al hebben in om als organisatie te laten zien wie we zijn, waar we voor staan en wat we doen.Daarnaast laten we in 2025 meer zien van wat er zich afspeelt binnen het gemeentehuis.
C	Toegankelijke communicatievormen voor alle inwoners.	C.1	We zetten onze (sociale) media op een efficiënte manier in die past bij de functies die deze media hebben. Hierdoor optimaliseren we ons bereik en proberen we voor alle inwoners toegankelijk te zijn. Hiervoor gaan we nog nauwer samenwerken op het gebied van inclusie om toegankelijke communicatie actief te blijven borgen in de organisatie.
Ambities: Dienstverlening op niveau.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
D	We zeggen wat we doen en doen wat we zeggen en managen daarbij de verwachtingen van onze inwoners.	D.1	We geven uitvoering aan de actiepunten afkomstig uit het onderzoek naar (telefonische) bereikbaarheid en dienstverlening uit 2024.
Ambities: Informatiehuishouding op orde.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
E	Onze informatiehuishouding is op orde, daarbij beschermen we de informatie zo	E.1	Met de I-visie die in 2024 vorm heeft gekregen zorgen we ervoor dat het uitgangspunt

	goed als mogelijk en hebben aandacht voor de dienstverlening naar onze inwoners.		'informatiehuishouding op orde' centraal blijft staan. De implementatie van Microsoft 365 zal in 2025 de nodige aandacht vragen, maar zal ook leiden tot meer inzicht en grip op de informatiehuishouding en daarmee de dienstverlening ten goede komen. Voor de inwoners is het mogelijk om digitaal aanvragen in te dienen via e-formulieren. We werken aan eenvoudige en begrijpelijke e-formuleren, waarbij we aandacht hebben voor de administratieve lastendruk voor burgers en bedrijven.
F	Inzetten op deregulering van regels en vereenvoudiging van processen.	F.1	Deregulering en vereenvoudiging van processen is een doorlopend (en tijdrovend) proces. We controleren jaarlijks de bestaande beleidsregels of deze nog actueel en/of nodig zijn. Het eenvoudiger/begrijpelijker formuleren van verordeningen krijgt (gelukkig) ook landelijk steeds meer aandacht. De VNG is gestart met het eenvoudiger formuleren van de eerste verordeningen.

0.6 OZB			
Ambitie: OZB-verhogingen beperken.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Belastingopbrengsten op peil houden.	A.1	Om onze dienstverlening op peil te houden wordt een extra verhoging van de OZB-opbrengst met 23% voorgesteld. Hiermee komt Reusel-de Mierden uit op het landelijk gemiddelde van de tarieven uit 2024.

0.8 Overige baten en lasten			
Ambitie: Sluitende begroting en kosten beheersbaar houden.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Een structureel sluitende begroting.	A.1	Inzet algemene reserve ter overbrugging naar een sluitende begroting, met inachtneming van voldoende solvabiliteit en afdekking risico's. Noodzakelijke ombuigingen zullen verder worden onderzocht voor de begroting 2026.
B	Gebruik maken van subsidiemogelijkheden om eigen gestelde doelen te realiseren.	B.1	Een subsidie-adviesbureau ondersteunt ons hierbij.

Beleidsverantwoording:

0.1-A-A.1 Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten.

Samen met de Kempengemeenten Bergeijk, Bladel en Eersel stellen we een Ontwikkelstrategie voor de Kempen op die zich richt op het thema's wonen, werken, mobiliteit en brede welvaart. Eind 2024 wordt het voorkeurskeursscenario ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraden. In 2025 werken we verder aan dit voorkeursscenario en starten we met de uitvoering daaraan. Hiervoor wordt een Plan van Aanpak opgesteld. In het dagelijks bestuur Samenwerking Kempengemeenten van 2 juli 2024 is de behoefte uitgesproken om op een praktische wijze te evalueren (hoe verloopt de gewijzigde governance en wat zijn mogelijke verbeterpunten). Daarbij is o.a. gesproken over de informatievoorziening en voorbereidingen richting bestuurders rondom de bestuurscommissies en de daaraan voorafgaande voorbereidingscommissies. In het DB is afgesproken om daarvoor een ronde te doen bij de bestuurders en de gemeentesecretarissen en de in het verleden gemaakte afspraken daaromtrent daarbij als leidraad te hanteren.

Ter voorbereiding op onze verbetersuggesties zijn de deelnemers aan GRSK-overleggen van de gemeente Reusel-De Mierden binnen de governance structuur uitgenodigd om deze te evalueren op basis van de in het verleden gemaakte afspraken. De verbetersuggesties uit deze interne evaluatie zijn gedeeld met de GRSK en op 28 januari besproken in het DB.

0.4-E-E.1 I-Visie
De meerderheid van de commissie benadrukt dat het van belang is om de visie uit te breiden en te verduidelijken. De I-visie wordt na opmerkingen hierover in de commissievergadering van 21 januari in 2025 opnieuw aan de raad aangeboden ter vaststelling.

0.6-A-A.1 OZB
Middels amendement bij de begrotingsbehandeling 2025 werden door de Raad de voorgestelde stijgingen van de tarieven onroerende zaakbelastingen (OZB) gehalveerd. De financiële consequenties zijn reeds verwerkt in de begroting 2025.

Majeure thema's:
Huisvesting
De gesprekken over de (meerjarige) huisvestiging van de afdeling MD in 'De Plint' van de GRSK zijn gaande. Zowel de gemeente als de GRSK hebben de intentie hier samen uit te komen. Ook ligt er een verzoek om op korte termijn alvast tijdelijke huisvesting voor circa 20 werkplekken MD te realiseren. Dit staat los van de structurele vraag naar huisvesting.

Financiële verantwoording op investeringskredieten:
Programma 0 heeft geen afwijkingen op investeringskredieten.

Financiële verantwoording op exploitatiebudgetten:
Burgemeester & Wethouders (€ 13.000, nadeel, incidenteel)
Voorschot bijdrage gemeente Reusel-De Mierden aan VNG Congres 2025 van € 10.800,-
Heidag 6 februari College B&W en MT is duurder uitgevallen; overschrijding van € 2.200,-

Representatie (€ 1.000, nadeel, structureel)
Het college heeft besloten tot een verhoging bijdrage sleuteloverdracht carnaval 4 kernen (BW25.0082).

Verzekeringen (€ 35.000, nadeel, structureel)
De overschrijding wordt voor een groot gedeelte veroorzaakt door premiestijging van de aansprakelijkheidsverzekering (€ 25.500). Deze aansprakelijkheidsverzekering loopt tot 2026 bij Centraal Beheer, medio 2025 zal de aanbesteding voor de komende 5 jaar worden opgestart. Ook bij bedrijfswagenpark-, werkmaterieel- en brandverzekering is sprake van een overschrijding (€ 9.500), dit wordt veroorzaakt door het nieuwe wagenpark buitendienst, meer werkmaterieel door eigen beheer van de sportparken en premiestijging van de brandverzekering door diverse indexeringen en nieuwbouw Kei.

Reisdocumenten (€ 30.000, voordeel, structureel)
Vanwege de zogenaamde piekjaren aanvragen reisdocumenten moeten we de begroting bijstellen.
De verhouding tussen de inkomsten en uitgaven liepen voorheen niet in de pas, vandaar dat we middels deze 1ste Berap deze budgetten bijstellen. Voor de jaren 2025-2028 betekent dit dat we de inkomsten met € 100.000 willen ophogen en de uitgaven met € 70.000 euro willen bijstellen. Dit levert dan een voordeel op van € 30.000.

Reis- en verblijfskosten (€ 50.000, nadeel, structureel)
De reiskosten zijn structureel hoger geworden. Er is geanalyseerd wat hier de oorzaak van is. Het blijkt dat dit verschillende oorzaken heeft:
- Er is meer personeel in dienst gekomen (Robuust maken).
- Door het verloop van personeelsleden zijn er medewerkers in dienst gekomen met een langere reistijd.
- Minder inhuur op formatieplaatsen.
- Indienen van reiskosten kan sinds vorig jaar via een app, waar meer gebruik van wordt gemaakt.

Onderzoek kostendekkendheid legeskosten (€ 7.300 in 2025, € 5.300 in 2026 en 2027, nadeel, incidenteel)
Om inzicht te krijgen in de Kostendekkendheid Leges is in 2025 besloten, om een onderzoek uit te laten voeren door adviesbureau ANG.

Voorbereidingskosten verhuur Plint Gemeentehuis (€ 10.000, nadeel, incidenteel)
Zie toelichting majeure thema's hierboven.

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten					
Programmabegroting 2025-2028	-8.100	-9.230	-9.647	-10.008	-10.292
Begrotingswijzigingen t/m maart 2025	-741	130	285	283	-419
Effecten 1e berap 2025 (incidenteel)	-30	-5	-5		
Effecten 1e berap 2025 (structureel)	-156	-121	-121	-121	-121
Totaal lasten	**-9.027**	**-9.226**	**-9.488**	**-9.846**	**-10.831**
Baten					
Programmabegroting 2025-2028	31.239	30.608	31.581	32.469	33.536
Begrotingswijzigingen t/m maart 2025	1.092	1.072	1.077	1.067	320
Effecten 1e berap 2025 (incidenteel)					
Effecten 1e berap 2025 (structureel)	100	100	100	100	100
Totaal baten	**32.431**	**31.780**	**32.758**	**33.636**	**33.956**
Saldo baten en lasten na 1e berap 2025	**23.404**	**22.553**	**23.270**	**23.790**	**23.125**
Totaal effect Berap incidenteel	**-30**	**-5**	**-5**	**-**	**-**
Totaal effect Berap structureel	**-56**	**-21**	**-21**	**-21**	**-21**

Programma 1. Veiligheid

Portefeuillehouder	Thema
Burgemeester Van de Ven	Crisisbeheersing en brandweer Openbare orde en veiligheid

Wat gaan we doen?

1.1 Crisisbeheersing en brandweer			
Ambities: Versnellen aanrijtijden hulpdiensten op de agenda houden.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Aandacht houden voor het versnellen van de aanrijtijden van onze brandweer hulpdiensten.	A.1	Onderwerp wordt actueel gehouden op de bestuurlijke agenda in de Veiligheidsregio. We continueren alternatieven, zoals de first responder, en ondersteunen nieuwe initiatieven, zoals dynamisch alarmeren van de brandweer, zodat de snelste en/of meest geschikte brandweereenheid wordt ingezet op een incident. Daarnaast stimuleren we maatregelen in het kader van zelfredzaamheid van onze inwoners.
Ambities: Risico op natuurbranden beperken.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
B	Het borgen van een goede samenwerking met omliggende gemeenten en voorlichting geven aan inwoners op het gebied van natuurbranden.	B.1	Met de omliggende gemeenten is ook in 2025 overleg over het risico op natuurbranden en hoe te handelen. Om onze inwoners alert te maken op het voorkomen van natuurbranden, kunnen we ook in 2025 gebruik maken van een toolkit samengesteld door de Veiligheidsregio waaruit gemeenten kunnen putten om dezelfde boodschap en handreikingen aan inwoners te kunnen delen (bv. een hitte protocol).

1.2 Openbare orde en veiligheid			
Ambities: Dekkend buurtpreventienetwerk.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Een dekkend buurtpreventienetwerk in alle kernen.	A.1	We blijven werken aan een dekkend netwerk voor buurtpreventie. Dit doen we door de gehouden acties te vermelden op de website en/of sociale media. Ook organiseren we jaarlijks een bijeenkomst om de betrokkenheid te bevorderen. Wijkagenten geven bekendheid aan buurtpreventie als ze bij inwoners op bezoek naar aanleiding van bijv. inbraak of bij andere gelegenheden die zich daarvoor lenen.
Ambities: Goede samenwerking met alle ketenpartners op het gebied van leefbaarheid, toezicht en handhaving en veiligheid.			

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
B	De inzet van onze buitengewone opsporingsambtenaren (boa's) is primair gericht op leefbaarheid: een schone en veilige leefomgeving voor onze inwoners.	B.1	De BOA's zijn zichtbaar aanwezig in onze kernen. We zetten in op de ingeslagen weg in het verbeteren van de afstemming en samenwerking met andere opsporingsdiensten, zoals de politie.
C	Een goede samenwerking met alle ketenpartners op het gebied van leefbaarheid, toezicht en handhaving en veiligheid, alsmede met zorgpartners, uit het oogpunt van vroeg-signalering en preventie 'voorkomen is beter dan genezen'.	C.1	We zetten bestaande samenwerkingen voort, zoals het Kempen Interventie Team (KIT), Regionaal Informatie- en Expertise Centrum (RIEC) en het Zorg- en veiligheidshuis.

Ambities: Verhogen weerbaarheid en meldingsbereidheid, ook op het gebied van digitale veiligheid.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
D	Verhogen van de maatschappelijke en bestuurlijke weerbaarheid.	D.1	Eind 2024 wordt binnen de Kempen het Uitvoeringsplan Veiligheid basisteam De Kempen herzien. Daarin zullen de acties voor 2025/2026 voorkomen. Daarna zal ook een jaarplanning voor team Veiligheid komen voor 2025. Dan wordt duidelijk welke acties uitgezet gaan worden.
E	Bewustwording van onze inwoners op het gebied van digitale veiligheid (cybercrime, cybersecurity) verhogen.	E.1	Digitale veiligheid is een van de prioriteiten in het RVP (Regionaal Veiligheidsplan) en IVP (Integraal Veiligheidsplan). In 2025 gaan we uitvoering geven aan het verhogen van bewustwording digitale veiligheid voor doelgroepen (bijv. ouderen en jeugd).

Beleidsverantwoording:
Programma 1 heeft geen beleidsmatige afwijkingen.

Majeure thema's:
Programma 1 heeft geen noemenswaardige majeure thema's.

Financiële verantwoording op investeringskredieten:
Programma 1 heeft geen afwijkingen op investeringskredieten.

Financiële verantwoording op exploitatiebudgetten:
Bijdrage GGU Fonds 2025 (€ 21.000, nadeel, structureel)
De bijdrage van het Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoerings (GGU) Fonds voor het eerste half jaar bedraagt €31.050,-. We verwachten dat de bijdrage in het tweede halfjaar gelijk zal zijn, waardoor we €21.000,- boven het budget komen. De halfjaarlijkse bijdrage per inwoner is verhoogd van € 3,79 naar € 4,57. Gemeenten hebben veel dezelfde maatschappelijke en organisatorische vraagstukken, waardoor tijd en geld bespaard kan worden door hiervoor gezamenlijk oplossingen te bedenken. Dat is de gedachte achter de Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering (GGU) en het bijbehorende fonds GGU. Gemeenten kunnen via de GGU gebruik maken van een breed aanbod aan producten, diensten, projecten en programma's voor hun dienstverlening aan inwoners en bedrijven.

Toezichthouders (€ 15.200, nadeel, structureel)
Wij ontvingen voorheen een bijdrage vanuit de horeca voor de beveiliging. Deze was al komen te vervallen maar was nog niet eerder verwerkt in de begroting.

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten					
Programmabegroting 2025-2028	-1.532	-1.571	-1.609	-1.649	-1.680
Begrotingswijzigingen t/m maart 2025	-37	-	-	-	-
Effecten 1e berap 2025 (incidenteel)					
Effecten 1e berap 2025 (structureel)	-18	-18	-18	-18	-18
Totaal lasten	**-1.587**	**-1.589**	**-1.627**	**-1.667**	**-1.698**
Baten					
Programmabegroting 2025-2028	64	65	65	67	70
Begrotingswijzigingen t/m maart 2025					
Effecten 1e berap 2025 (incidenteel)					
Effecten 1e berap 2025 (structureel)	-15	-15	-15	-15	-15
Totaal baten	**49**	**50**	**50**	**52**	**55**
Saldo baten en lasten na 1e berap 2025	**-1.538**	**-1.540**	**-1.577**	**-1.615**	**-1.643**
Totaal effect Berap incidenteel	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Totaal effect Berap structureel	**-33**	**-33**	**-33**	**-33**	**-33**

Programma 2. Verkeer en vervoer

Portefeuillehouder	Thema
Wethouder Van de Noort Wethouder Rombouts	Inrichting en beheer van openbare ruimte Bereikbaarheidsagenda, GVVP, slimme mobiliteit, openbaar vervoer

Wat gaan we doen?

2.1 Verkeer en vervoer			
Ambities: Verbeteren bereikbaarheid, verkeersveiligheid en leefbaarheid.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Het zwaar vracht- en landbouw verkeer weren uit Hulsel, Hooge Mierde en Lage Mierde.	A.1	In voorjaar 2025 wordt de voorbereiding van de reconstructie dorpskern Hooge Mierde weer opgepakt. Uitvoering zal in voorjaar 2026 starten. Lage Mierde wordt in juni 2025 opgeleverd. Voor Hulsel is uitvoering voorzien in 2026 – 2027. Op dit moment zijn we ten aanzien van deze laatste nog bezig met de aankoop van grond voor waterafvoer/-berging. Notabene tot het moment dat de grond ten behoeve van waterberging aangekocht is starten we nog niet met de bestek voorbereiding.
B	Doorgaand verkeer uit de kern van Reusel weren.	B.1	Eind 2024 hebben we van het Centrumplan deelproject Kerkplein uitgevoerd. Inmiddels is de ingebruikname geaccepteerd en volgt er nog een eindafrekening van circa 10% van de aanneemsom (€60.000,=) Voor 2025 en 2026 staan de deelprojecten Markt en Wilhelminalaan op de planning.
C	Het Beleven veiliger en aantrekkelijker maken voor langzaam verkeer.	C.1	Aan diverse oplossingsrichtingen kleven voor- en nadelen. We onderzoeken nog steeds op welke wijze het beste het doel bereikt kan worden. Begin 2025 willen we daar een besluit over nemen.
D	Goede bereikbaarheid van onze gemeente vanaf de snelweg.	D.1	In 2025 zal de ambtelijke organisatie de studie ‘bereikbaarheid Reusel vanaf de snelweg’ verder oppakken. Deze studie is ten tijde van de behandeling van de begroting net opgestart. Ten aanzien van de reconstructie van de N284 (opdrachtgever Provincie) lopen in 2025 de omgevingsprocessen en onderzoeken. In de periode 2025-2027 lopen de omgevingsprocedures. Na het projectbesluit start de aanbesteding.
E	Veilige fietsverbindingen voor schoolgaande jeugd, naar bedrijventerreinen en het stedelijk gebied.	E.1	In 2025 zal -wanneer er lichtmasten vervangen worden- de armatuur vervangen worden naar LED. Ook op plekken waar jeugd fietst van en naar school -en waar de lichtnorm verordonneert dat er lichtmasten gesitueerd dienen te zijn- zullen lichtmasten bijgeplaatst worden.
F	Sleutelstraat-Weijereind veilig inrichten voor het langzaam verkeer.	F.1	Zoals gecommuniceerd is via de raadsinformatienota van 6 augustus 2024 (nr. 24.15767) zal er geen vrijliggend fietspad aangelegd worden aan de Sleutelstraat/ Weijereind.
G	Een duurzame en betrouwbare openbare verlichting, waarbij de inwoner zich veilig voelt in het openbaar gebied.	G.1	Ook in 2025 zal gestalte gegeven worden aan het beleidsplan Openbare Verlichting en zal de doelstelling 50% energiereductie 2030 verder vormgegeven worden.

Ambitie: Alternatieve parkeermogelijkheden en meer groen op dorpspleinen.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
H	Een kwaliteitsimpuls voor de dorpspleinen in de kernen.	H.1	In 2024 is het Dorpsplein te Lage Mierde vergroend en aantrekkelijker gemaakt (doorloop in 2025). In 2025 wordt het Myrthaplein te Hooge Mierde vergroend en verbeterd qua beeldkwaliteit. Hier wordt werk-met-werk gemaakt door de vergroening te combineren met het verkeersproject afwaarderen zwaar verkeer centrum Hooge Mierde.

2.5 Openbaar vervoer			
Ambitie: Goed openbaar vervoer voor onze inwoners op de agenda houden en de busverbinding richting Tilburg verbeteren.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Goede bereikbaarheid van onze gemeente met het openbaar vervoer.	A.1	In 2025 wordt de laatste hand gelegd aan de nieuwe concessie Zuidoost-Brabant. Per 2026 zal lijn 143 mogelijk door een nieuwe busvervoerder gereden gaan worden. Naast lijn 143 is Reusel in Kempenverband aan het kijken hoe de busverbindingen verbeterd kunnen worden. In dat kader wordt er gekeken om een nieuw knooppunt in Eersel te creëren. Dit laatste zal ook afhankelijk zijn naar aanleiding van de resultaten in 2024 van het grote mobiliteitsonderzoek.
B	Openbaar vervoer verbinding richting Tilburg verbeteren.	B.1	De gemeente zal zich samen met de gemeenten Hilvarenbeek en Tilburg tot het uiterste inspannen om de buslijn 143 te verbeteren qua busritten. Rijcomfort en busritten in de daluren en de weekenden zijn daarbij de voornaamste items. De gemeente is niet de concessiehouder dus is hierbij afhankelijk van de provincie Noord-Brabant.

Beleidsverantwoording:

2.1-C-C.1 Bereikbaarheid

In april is er door het college besloten om, de oplossingsrichting, (de verharding gedeeltelijk verwijderen en aanbrengen half verharding) uit te voeren. De inrichting van de weg sluit vervolgens aan bij het landschap.

2.5-A-A.1 Openbaar vervoer

De tekst bij dit punt moet gelezen worden als volgt:

In 2025 wordt de laatste hand gelegd aan de nieuwe concessie Oost-Brabant, de bus (lijn 143) richting Tilburg. Per december 2026 zal lijn 143 mogelijk door een nieuwe bus vervoerder gereden gaan worden. Voor lijn 319 naar Eindhoven is Reusel in Kempenverband aan het kijken hoe de busverbindingen verbeterd kunnen worden.

In dat kader wordt er gekeken om een nieuw knooppunt in Eersel te creëren. Dit laatste zal ook afhankelijk zijn naar aanleiding van de resultaten in 2024 van het grote mobiliteitsonderzoek. De resultaten zijn bekend, maar nog niet verwerkt omdat Eersel geen knooppunt van het HOV wil zijn. Bestuurlijk wordt nog besproken wat de vervolgstappen zullen zijn.

2.5-A-A.1 Openbaar Vervoer richting Eindhoven

In 2024 is met de studie begonnen naar (H)OV in de Kempen vanuit Reusel tot en met Veldhoven. De studie wordt in 2025 uitgewerkt en afgerond. De resultaten worden meegenomen in het project Reconstructie N284 en zijn onderdeel van KTM2.

Majeure thema's:

Opstellen mobiliteitsvisie 2026-2030.

In 2024 is er gestart met de inventarisatie voor het inkooptraject. Dit wordt uitgevoerd in 2025.
De globale inschatting is € 60.000,- voor het opstellen van de mobiliteitsvisie en uitvoeringsplannen inclusief participatie. De mobiliteitsvisie is de kapstok voor alle onderliggende verkeersprojecten.

Gedragsmaatregelen voor het verhogen van de verkeersveiligheid

Dit zijn mensgerichte maatregelen In 2025 worden er verschillende acties uitgevoerd zoals spiegeltje, spiegeltje voor de oudere fietsers (voor de 2de keer), zichtbaarheid in het verkeer voor alle fietsers en wandelaars, praktijkexamen basisscholen. Hiervoor is de eigen bijdrage voor de gemeente € 9.200. We krijgen hiervoor € 36.800 subsidie.

Verkeersveilige schoolomgevingen
In 2025 wordt de omgeving van twee basisscholen aangepakt.
Hiervoor is de eigen bijdrage van de gemeente € 6.300. We krijgen hiervoor € 6.300 subsidie.

Financiële verantwoording op investeringskredieten:
Reconstructie dorpskern Lage Mierde (€ 250.000 extra investering) (€ 7.000 kapitaallasten, nadeel, structureel)
Vanwege een afwijking in het bestek is er op veel plaatsen betongranulaat aangetroffen wat niet kon worden hergebruikt, hierdoor is extra transport en extra levering van granulaat noodzakelijk.
Ook is circa 9.000m3 grond / zand afgevoerd wat door te hoge concentratie leem / klei niet kon worden hergebruikt vanwege het vochtgehalte door de aanhoudende regen.

Financiële verantwoording op exploitatiebudgetten:
Nieuw mobiliteitsplan (€ 60.000, nadeel, incidenteel)
In het GVVP 2018-2026 is het vernieuwen van het vigerende GVVP niet meegenomen. Ten tijde van de begrotingsopstelling dacht de ambtelijke organisatie dat er ruimte was binnen de budgettering van het GVVP maar na marktoriëntatie blijkt dat een nieuw mobiliteitsplan toch meer geld kost. De consequentie van het toekomstig aanstaand nieuw mobiliteitsplan is dat er verkeersprojecten benoemd worden. Deze kunnen deels overlappen met wegenbouw- en rioolprojecten maar ook singulier van aard zijn. Ten aanzien van deze laatste: er dient financiële ruimte gemaakt te worden in 2026, 2027, 2028 en 2029.

Gedragsmaatregelen voor het verhogen van de verkeersveiligheid (€ 9.200, nadeel, incidenteel)
Zie toelichting bij majeure thema's.
We krijgen subsidie van € 36.800, waarvan we als gemeente als cofinanciering € 9.200 moeten bijdragen (reeds voorzien is in begroting 2025).

Verkeersveilige schoolomgevingen (€ 6.300, nadeel, incidenteel)
Zie toelichting bij majeure thema's.
We krijgen subsidie van € 6.300, waarvan we als gemeente als cofinanciering € 6.300 moeten bijdragen (reeds voorzien is in begroting 2025).

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten					
Programmabegroting 2025-2028	-2.347	-2.377	-2.411	-2.444	-2.483
Begrotingswijzigingen t/m maart 2025	-1.403	-691	-684	-698	-
Effecten 1e berap 2025 (incidenteel)	-103				
Effecten 1e berap 2025 (structureel)	-7	-7	-7	-7	-7
Totaal lasten	**-3.859**	**-3.076**	**-3.102**	**-3.149**	**-2.490**
Baten					
Programmabegroting 2025-2028	38	39	39	40	42
Begrotingswijzigingen t/m maart 2025	17	17	17	17	-
Effecten 1e berap 2025 (incidenteel)	43				
Effecten 1e berap 2025 (structureel)					
Totaal baten	**98**	**56**	**56**	**57**	**42**
Saldo baten en lasten na 1e berap 2025	**-3.761**	**-3.020**	**-3.045**	**-3.092**	**-2.447**

Totaal effect Berap incidenteel	**-60**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal effect Berap structureel	**-7**	**-7**	**-7**	**-7**	**-7**

Programma 3. Economie

Portefeuillehouder	Thema
Wethouder Rombouts	Economische zaken, bedrijventerreinen, weekmarkt, toerisme, belastingen
Wethouder van de Noort	Centrumplan Reusel

Wat gaan we doen?

3.1 Economische ontwikkeling			
Ambities: Economische groei en werkgelegenheid.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Stimuleren van duurzame economische ontwikkelingen.	A.1	Via Brainport, MRE en de subregio wordt ingezet op projecten die ertoe bijdragen om de economie van de maakindustrie en MKB te stimuleren. Dit gaat via projecten die bijdragen aan het ondernemersklimaat, zoals cursussen, betere bereikbaarheid en samenwerking tussen overheid, onderwijs en ondernemers
B	Profiteren van en bijdragen aan economische groei en werkgelegenheid.	B.1	Via Brainport Development, MRE en subregio leveren we onze bijdrage aan de belangrijkste economische thema's zoals gezonde arbeidsmarkt, onderwijs, energiecongestie en -transitie, mobiliteit, het MKB en de ontwikkelingen op de bedrijventerreinen Kleine Hoeven.
Ambities: Samenwerking overheid – onderwijs – bedrijfsleven.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
C	Samenwerking gemeenten, bedrijfsleven en onderwijs behouden.	C.1	We ondersteunen techniekonderwijs op basisscholen en in het voortgezet onderwijs.
D	Heel de gemeente is in 2025 aangesloten op glasvezel.	D.1	De gemeente Reusel-De Mierden is per 31-12-2024 geheel voorzien van glasvezel in zowel de centra en woonwijken als buitengebieden.

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur			
Ambitie: Voldoende ruimte voor bedrijven op bedrijventerreinen. Bedrijven huisvesten op de juiste plek in de gemeente of regio.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Transformatie van bedrijventerreinen naar woningbouw.	A.1	In 2025 worden mogelijke transformatieverzoeken voor woningbouw of andere functies op bedrijfslocaties beoordeeld en getoetst. De ambitie is het onderzoek naar transformatie van bedrijventerrein Lange Voren naar woningbouw in 2025 af te ronden.
B	Uitbreiding bedrijventerrein Kleine Hoeven.	B.1	In- 2024 is de uitbreiding van fase twee goedgekeurd door de gemeenteraad. In 2025 gaan we onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor verdere uitbreiding van bedrijventerrein Kleine Hoeven.
C	Ontwikkeling nieuw aanbod bedrijfskavels in de Kempen.	C.1	De Kempen zet in op het accommoderen van de groei van de werkgelegenheid door autonome groei van de kempische bedrijven en doorontwikkeling van de slimme maakindustrie, zowel door revitaliseren van bestaande terreinen als uitbreidingsmogelijkheden met

D	Samenwerken in De Kempen.	D.1	De opgave voor bedrijventerreinen (Thema Werken) en de bereikbaarheid vormt een onderdeel van de Ontwikkelstrategie De Kempen. De bestuursopdracht Ontwikkelstrategie zal in 2025 verder worden uitgewerkt tot een voorkeursscenario, wat na vaststelling wordt uitgewerkt in een strategische koers op ruimtelijk, fysiek en sociaal-maatschappelijk vlak

3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen			
Ambitie: In contact staan met onze ondernemers door middel van informatievoorziening, onze accountmanagers en overleg met ondernemersverenigingen.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Een bereikbare weekmarkt in het centrum van Reusel.	A.1	Aanpassen marktterrein (uitvoering centrumplan Reusel).
B.	Stimuleren ondernemerschap.	B.1	Stimuleren van ondernemerschap in onze gemeente door overleggen met ondernemersverenigingen en met ondernemers en door fysieke bijeenkomsten.

3.4 Economische promotie			
Ambitie: Aantrekkelijk centrumgebied Reusel.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Een bruisend boodschappencentrum in Reusel.	A.1	Er is een start gemaakt met het Centrumplan. In 2025 wordt dit verder uitgewerkt tot een bruisend en aantrekkelijk centrum, conform de centrumvisie en het bestemmingsplan stedelijk gebied. We geven vervolg aan de Detailhandsvisie en werken deze verder uit.
Ambitie: Aantrekkelijke gemeente zijn voor recreatie en toerisme.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
B	Recreatief aantrekkelijke gemeente zijn.	B.1	Samen met Visit Bladel-Reusel-De Mierden uitvoering geven aan de recreatieve projecten van het Kempenbrede Uitvoeringsprogramma Vrijetijdseconomie 2 (UVP VTE 2). Aangezien de visie op VTE en het UVP VTE 2 in 2026 aflopen, zal er in 2025 een geactualiseerde visie VTE en bijbehorend UVP VTE 3 worden opgesteld.
			nieuwelocatie(s). Naar aanleiding van de resultaten uit onderzoek daarnaar, zal hier uitvoering aan gegeven worden.

Beleidsverantwoording:

3.2-D-D1Ontwikkelstrategie De Kempen 2024-2040

Naar aanleiding van de bestuursopdracht van de gemeenteraden van Bergeijk, Bladel, Eersel en Reusel-De Mierden is er een gezamenlijke ontwikkelstrategie opgesteld. Hierin staan de (gezamenlijke) strategische keuzen en de daarmee gepaarde opgaven en ambities op het gebied van wonen, werken, mobiliteit en brede welvaart (voorzieningen, samenleving, welzijn en landschap/klimaat).
In december 2024 hebben de gemeenteraden van Bergeijk, Bladel en Reusel-De Mierden unaniem de Ontwikkelstrategie De Kempen 2024-2040 “Samen op eigen wijze vorm geven” vastgesteld.

De gemeenteraad van Eersel heeft in februari 2025 anders besloten en gekozen voor de zogenaamde Eerselse variant, de “50 % scenario”. De eventuele gevolgen van het besluit van de gemeenteraad van Eersel moeten nog worden onderzocht. We bereiden samen met de gemeenten Bladel en Bergeijk een impactanalyse voor. Hiervoor wordt een budget van € 25.000,- aangevraagd.

Majeure thema’s:

Glasvezel

Begin 2025 hebben de bedrijven Brofiber en Delta Fiber aangegeven dat hun prognose is dat ze vóór de start van de zomer klaar zijn met de aanleg van alle huisaansluitingen van hun glasvezelnetwerk. Vanuit Delta Fiber hebben we begrepen dat nieuwe inbreidingen en toekomstige woningbouwprojecten buiten de bebouwde kom niet meer worden voorzien van glasvezel.

Grondexploitatie Kleine Hoeven

Jaarlijks worden de meest actuele calculaties van grondexploitaties voorgelegd aan de gemeenteraad. Op basis van deze calculaties wordt een prognose gemaakt van de te verwachten inkomsten en uitgaven per jaar. De nieuwste berekening dateert van maart 2025 (ten behoeve van de jaarrekening 2024). De effecten hiervan op begrotingsjaar 2025 verwerken we in de 2e berap om begrotingsonrechtmatigheden te beperken. De uiteindelijke boekwaarde zal per einde jaar 2025 als voorraad gronden op de balans worden opgenomen.

Financiële verantwoording op investeringskredieten:

Programma 3 heeft geen afwijkingen op investeringskredieten.

Financiële verantwoording op exploitatiebudgetten:

Ontwikkelstrategie De Kempen 2024-2040 (€ 25.000, nadeel, incidenteel)

Zie 3.2-D-D1.

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten					
Programmabegroting 2025-2028	-494	-433	-439	-364	-376
Begrotingswijzigingen t/m maart 2025	-855	-322	-59	-53	-134
Effecten 1e berap 2025 (incidenteel)	-25				
Effecten 1e berap 2025 (structureel)					
Totaal lasten	**-1.374**	**-755**	**-498**	**-417**	**-510**
Baten					
Programmabegroting 2025-2028	545	516	525	450	464
Begrotingswijzigingen t/m maart 2025	852	376	116	112	157
Effecten 1e berap 2025 (incidenteel)					
Effecten 1e berap 2025 (structureel)					
Totaal baten	**1.398**	**891**	**640**	**562**	**621**
Saldo baten en lasten na 1e berap 2025	**24**	**136**	**143**	**145**	**111**

Totaal effect Berap incidenteel	**-25**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal effect Berap structureel	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Programma 4. Onderwijs

Portefeuillehouder	Thema
Wethouder Maas	Onderwijs (inhoudelijk), leerplicht, onderwijshuisvesting
Wethouder Rombouts	Leerlingenvervoer

Wat gaan we doen?

4.2 Onderwijshuisvesting			
Ambitie: De huisvesting van onze scholen is veilig en toekomstbestendig.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Een basisschool in elke kern die past bij het leerlingenaantal van nu en de toekomst.	A.1	Wij voeren het eind 2024 vast te stellen Integraal Huisvestingsplan Onderwijs uit conform de aangebrachte prioritering in de uitvoering van scenario's.
		A2	Wij gaan verder met het nieuwbouwtraject van Clemensschool/Ontmoetingsruimte Hulsel.

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken			
Ambitie: Aanpak laaggeletterdheid.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Verbeteren van de basisvaardigheden van inwoners met betrekking tot de Nederlandse taal, rekenen en digitale vaardigheden.	A.1	Vanuit het Digitaalhuis netwerk in de Kempen betrekken we o.a. maakbedrijven en de zorgsector om bewustwording rondom het thema en toeleiding naar aanbod van de doelgroep te verbeteren. Daarnaast zorgen we voor voldoende aanbod voor de doelgroep om Nederlandse taal, rekenen en digitale vaardigheden te versterken (zoals bijv. een cursus werken met DigiD). Dit alles doen we in samenwerking met onze ketenpartners.
Ambitie: Bestrijden van onderwijsachterstanden			
B	Meer kinderen tussen de 2 en 4 jaar die risico lopen op een onderwijsachterstand nemen deel aan een programma voor- en vroegschoolse educatie (VVE).	B.1	Samen met de partners actualiseren we de 'resultaat'afspraken waarin is vastgelegd wie wat doet en hoe we zicht houden op het resultaat van VVE.
Ambitie: Alle leerlingen kunnen deelnemen aan het onderwijs			
C	Vervoer van leerlingen die niet zelfstandig naar speciaal onderwijs kunnen.	C1	Onderzoeken op basis van o.a. landelijke ontwikkelingen of we onze verordening leerlingenvervoer moeten actualiseren.

Beleidsverantwoording:

4.2-A-A1. Uitvoeringsplan Integraal Huisvesting Plan 2026-2023

Het uitvoeringsplan wordt in juli aan de raad voorgelegd met een aanvraag van het investeringskrediet voor het treffen van twee onderwijsvoorzieningen in de periode 2026-2030 De Torelaar en De Akkerwinde). Om te kunnen bepalen welke voorzieningen per schoolgebouw nodig zijn wordt in Q1 een bouwkundige en installatietechnische opname van de betreffende gebouwen uitgevoerd. Momenteel is een verkort haalbaarheidsonderzoek naar De Akkerwinde en De Torelaar bezig. Dit onderzoek wijst uit welke voorzieningen wij per gebouw moeten treffen en wat dit kost. Kosten voor het haalbaarheidsonderzoek zijn € 20.000.

4.3-B-B.1 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken
Bestrijden van onderwijsachterstanden
Gezamenlijke inkoopstrategie Kempenbreed is opgestart voor de aanschaf van de Peutermonitor, om toeleiding, bereik en de kwaliteit van het aanbod (resultaatafspraken) met betrokken partners inhoudelijk beter te kunnen monitoren, om van daaruit concrete verbeterpunten te formuleren op deze thema's. Dit is ter vervanging van de VVE monitor van Sardes. Er wordt een verdeelsleutel gebruikt op basis van de hoogte van de specifieke uitkering Onderwijs Achterstandenbeleid van het rijk.
Eenmalige implementatiekosten: € 3.200. Kosten gebruik programma 2025 en 2026: € 4.300 per jaar. We willen starten met een pilot van twee jaar. Na evaluatie in 2026 is er de mogelijkheid om dit jaarlijks te verlengen. Dit wordt bekostigd vanuit de specifieke uitkering onderwijsachterstanden beleid (Spuk OAB).

Kerntakendiscussie GGD: de GGD is een belangrijke partner bij het uitvoeren van het VVE beleid. Zij zijn een belangrijke partner bij de toeleiding en bereik (resultaatafspraken). Eind vorig jaar besloot de GGD zonder overleg om bepaalde taken niet meer uit te voeren. De reden hiervoor was dat deze taken buiten het basispakket vallen en dus niet bekostigd werden uitgevoerd. Op dit moment wordt op de bestuurstafel het gesprek gevoerd over de kerntaken basispakket. Hierover wordt in Q4 een akkoord verwacht. GGD is een onmisbare partner in de uitvoering van het VVE beleid. Tot die tijd willen we de maatwerkuren gericht op onderwijsachterstanden, bekostigen vanuit Spuk OAB gelden: € 9.900.
4.3-C-C.1 Leerlingenvervoer (LLV)
Samen met de 4 Kempengemeenten is besloten dat zowel de verordening als de beleidsregels LLV aangepast gaan worden. In Q4 2025 of Q1 2026 worden de stukken ter vaststelling voorgelegd aan de Raad. Bij goedkeuring zullen vanaf schooljaar 2026/2027 de nieuwe verordening en beleidsregels gaan gelden.

Majeure thema's:
Programma 4 heeft geen majeure thema's.

Financiële verantwoording op investeringskredieten:
Programma 4 heeft geen afwijkingen op investeringskredieten.

Financiële verantwoording op exploitatiebudgetten:
Uitvoeringsplan IHP 2026-2030 (€ 20.000, nadeel, incidenteel)
Zie 4.2-A-A.1.

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten					
Programmabegroting 2025-2028	-1.151	-1.156	-1.176	-1.192	-1.215
Begrotingswijzigingen t/m maart 2025	-8	-8	-8	-8	-
Effecten 1e berap 2025 (incidenteel)	-20				
Effecten 1e berap 2025 (structureel)	-17	-14			
Totaal lasten	**-1.196**	**-1.178**	**-1.184**	**-1.199**	**-1.215**
Baten					
Programmabegroting 2025-2028	110	112	114	117	122
Begrotingswijzigingen t/m maart 2025	28	23	23	23	-
Effecten 1e berap 2025 (incidenteel)					
Effecten 1e berap 2025 (structureel)					
Totaal baten	**138**	**135**	**137**	**140**	**122**
Saldo baten en lasten na 1e berap 2025	**-1.057**	**-1.042**	**-1.046**	**-1.059**	**-1.094**

Totaal effect Berap incidenteel	**-20**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal effect Berap structureel	**-17**	**-14**	**0**	**0**	**0**

Programma 5. Sport, cultuur en recreatie

Portefeuillehouder	Thema
Wethouder Maas	Sport, kunst en cultuur, bibliotheek, muziekonderwijs
Wethouder Van de Noort	Monumentenbeleid, groen
Wethouder Rombouts	Recreatie

Wat gaan we doen?

5.1 Sportbeleid en activering

Ambitie:
Zoveel mogelijk inwoners doen aan enige vorm van sport en/of bewegen.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Sporten en bewegen stimuleren, ook in de openbare ruimte.	A.1	Bij reconstructies en inrichting van de openbare ruimte wordt in overleg met omwonenden bepaald op welke manier we de ruimte beweegvriendelijker maken.
B	Initiatieven op het gebied van sport en bewegen ondersteunen.	B.1	We geven uitvoering aan het Kempisch Sport- en Beweegakkoord, ondersteunen Uniek Sporten Brabant en blijven investeren in Click sport en buurtsportcoach projecten.

5.2 Sportaccommodaties

Ambitie:
Voldoende variatie aan mogelijkheden tot sportbeoefening bieden middels adequate basisvoorzieningen van sportaccommodaties.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Naar vermogen en capaciteit initiatieven van sportverenigingen oppakken waarbij een ondernemende houding van de vereniging verwacht wordt.	A.1	We scheppen aan de voorkant duidelijke verwachtingen over wie welke rol heeft en over het proces.
B	Toekomstbestendige sportaccommodaties in onze gemeente.	B.1	Begin 2025 zal een Uitvoeringsplan Sportaccommodaties worden opgesteld.

5.3 Cultuurpresentatie, -productie, en -participatie

Ambitie:
Een toegankelijk aanbod van kunst en cultuur in onderwijs en vrije tijd.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Alle kinderen krijgen de kans om kennis te maken met verschillende culturele en muzikale uitingsvormen.	A.1	Naschools cultuuraanbod opstarten voor bovenbouw basisscholen in samenwerking met Pius-X-college en Rythovius College en de gemeenten Bladel en Eersel.
B	Toekomstbestendige bibliotheek waar iedereen welkom is, verbindingen tot stand komen en je samen jezelf kunt zijn.	A.2	Schrijven van een meerjarenplan samen met de bibliotheek in aanloop naar de zorgplicht die gaat gelden voor de gemeenten per 1-1-2026.

5.5 Cultureel erfgoed

Ambitie:
Behoud van cultuurhistorische dorpsfeesten en gilden.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Faciliteren van cultuurhistorische volksfeesten en gilden.	A.1	Regulier werk.

5.6 Media			
Ambitie: Lokaal toereikend media-aanbod.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Een lokaal toereikend media-aanbod zodat alle inwoners, ook in de toekomst, bereikt kunnen worden.	A.1	Per 2026 loopt de financiering niet meer via de gemeenten, maar via het rijk. Ook wordt dan de nieuwe mediawet ingevoerd. Diverse streekomroepen zijn inmiddels samen verder gegaan onder de naam 1Kempen. In 2025 volgen er diverse gesprekken met Streekomroep de Kempen over de inhoud en professionalisering van de omroep. Er worden nieuwe inhoudelijke afspraken gemaakt.

5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie			
Ambitie: Behoud en uitbreiding van een groene leefomgeving voor onze inwoners.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Een groene kwaliteitsimpuls voor zichtlocaties binnen onze gemeente.	A.1	Grotendeels uitgevoerd 2024, wordt in 2025 voortgezet o.b.v. vastgesteld beleid
B	Uitbreiding groenareaal gericht op herstel bestaande boomstructuren volgens groenbeleid en/of binnen nieuwe vergroeningsprojecten.	B.1	Planvorming in 2024 afgerond + aanvang gemaakt met gefaseerde uitvoering 2024 e.v.
C	In samenspraak met dorpsraden de dorpspleinen multifunctioneel en groen inrichten.	C.1	Lage Mierde afronding uitvoering 2025, Hooge Mierde 2025 in voorbereiding, Hulsel voorbereiding gepland voor 2025, Reusel Kerkplein afronding uitvoering 2025.
D	Fraaie entrees van natuurgebieden.	D.1	Voor 2025 geen inspanning gepland.
Ambitie: Goed onderhouden voorzieningen die uitnodigen tot spelen en bewegen in elke kern.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
E	Meerdere fietskronkels aanleggen in de gemeente.	E.1	We streven ernaar om in 2025 in alle Kempengemeenten de eerste fietskronkel te lanceren.
F	Verlengen route rolstoel-natuurpad Hoevenhei.	F.1	Uitgevoerd in 2024.
G	Bezienswaardigheden op recreatieve routes zichtbaar maken.	G.1	Uitgevoerd in 2024.
H.	Natuurpoorten met elkaar verbinden middels recreatieve routes.	H.1	Bij de ontwikkeling van nieuwe thematische routes wordt gekeken of beide natuurpoorten onderdeel hiervan uit kunnen maken.
I	Het Beleven afsluiten voor doorgaand gemotoriseerd verkeer.	I.1	Zie programma 2, onder 2.1, C1.
J	Centrale speelvoorzieningen in de kernen waarin we alle leeftijdsgroepen stimuleren om buiten te spelen.	J.1	We geven uitvoering aan het Uitvoeringsplan Speelvoorzieningen 2024-2026.

Beleidsverantwoording:

5.2-A-A1 Optisport

Het uitvoeren van bestaande initiatieven en overige werkzaamheden loopt vertraging op door de werkzaamheden die voortvloeien uit de beheer situatie van het Sporthuis. Nieuwe initiatieven van verenigingen worden doorgeschoven naar eind dit jaar of mogelijk later.

5.2-B-B1 Sportaccommodaties

Begin 2025 zal een Uitvoeringsplan Sportaccommodaties worden opgesteld.
Het integrale accommodatiebeleid wordt in mei 2025 voorgelegd aan de gemeenteraad. Na het vaststellen van dit accommodatiebeleid wordt gestart met het opstellen van het uitvoeringsplan Sportaccommodaties. Dit wordt eind 2025 aangeboden aan het college.

5.3-A-A1 Cultuurpresentatie, -productie, en -participatie
Naschoolcultuuraanbod
Door het kernteam cultuureducatie (4 Kempengemeenten) is besloten om niet verder te gaan met dit project. De pilot op het Rythovius College heeft niet plaatsgevonden door het o.a. het wegvallen van een docent. Het blijft erg lastig om de juiste vakdocenten te vinden die met dit project aan de slag kunnen gaan, en hierdoor blijkt het project erg kwetsbaar. Het budget van € 4.000,- zou worden betaald uit de Brede Spuk. Hierdoor zijn er geen financiële consequenties. Begroting zal conform worden aangepast.

5.6-A-A1 Streekomroep de Kempen
Het ministerie maakte in november 2024 bekend dat inwerkingtreding van het nieuwe stelsel uitgesteld is en nu per 1 januari 2028 in werking treedt. Pas vanaf 1 januari 2028 zal de subsidie via het Rijk gaan lopen. Tot die tijd loopt er voor Reusel de Mierden nog een licentie bij Stichting Streekomroep de Kempen waarvoor zij subsidie ontvangen.

Majeure thema's:
Programma 5 heeft geen majeure thema's.

Financiële verantwoording op investeringskredieten:
Aanschaf bladblazer voor onderhoud van kunstgrasvelden op sportpark Den Hoek (€ 11.000 investering) (kapitaallasten € 1.200, nadeel, structureel)
Omdat deze investering volgens de Nota reserves, voorzieningen en afschrijvingsbeleid 2020 geactiveerd dient te worden kan deze aankoop niet ten laste van een exploitatiebudget. Voorgesteld wordt om hiervoor een investeringsbudget beschikbaar te stellen van € 11.000.

Financiële verantwoording op exploitatiebudgetten:
Verstrekking aanvullende subsidie 2025 voor Harmonie en Drumband Sirena (€ 5.450, nadeel, incidenteel)
Om te zorgen dat Harmonie en Drumband Sirena financieel gezond kan blijven heeft het college besloten om een aanvullende subsidie uit te keren. (BW25.0035)

Volksfeesten (€ 16.000, nadeel, structureel)
De opbrengsten en de kosten van de kermis zijn niet correct opgenomen in de begroting 2025 en verder. De opbrengsten dienen afgeraamd te worden met € 34.000 (nadeel) en de kosten met € 18.000 (voordeel).

Doorgeschoven inkomsten houtoogst 2024 (€ 233.000, voordeel, structureel)
Het bosgebied waar de houtoogst 2024 was gepland was vanwege de extreem natte weersomstandigheden onvoldoende toegankelijk voor de toen geplande boswerkzaamheden. Ter voorkoming van achterstand in bosbeheer en andere doelstellingen is de uitvoering begin 2025 alsnog in gang gezet, waardoor de oorspronkelijk geplande inkomsten 2024 nu begin 2025 beschikbaar komen. Deze inhaalslag heeft verder geen invloed op de geplande houtoogst 2025.

Doorgeschoven kosten houtoogst 2024 (€ 11.000, nadeel, structureel)
Doordat we vanwege de extreem natte weersomstandigheden de houtoogst 2024 hebben moeten doorschuiven naar 2025 komen daardoor ook de aanverwante voorbereiding- en begeleidingskosten ten laste van begrotingsjaar 2025. Deze kosten vallen ruimschoots weg tegen de extra inkomsten zoals ook binnen programma 5 omschreven.

Naschoolcultuuraanbod (budgettair neutraal)
5.3-A-A1.

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten					
Programmabegroting 2025-2028	-2.956	-2.987	-2.987	-3.067	-3.149
Begrotingswijzigingen t/m maart 2025	-322	-105	-105	-105	-34
Effecten 1e berap 2025 (incidenteel)	-5				
Effecten 1e berap 2025 (structureel)	10	21	21	21	21
Totaal lasten	**-3.273**	**-3.072**	**-3.071**	**-3.151**	**-3.163**
Baten					
Programmabegroting 2025-2028	362	361	366	377	389
Begrotingswijzigingen t/m maart 2025	109	16	16	15	-3
Effecten 1e berap 2025 (incidenteel)					
Effecten 1e berap 2025 (structureel)	195	-38	-38	-38	-38
Totaal baten	**666**	**339**	**344**	**354**	**348**
Saldo baten en lasten na 1e berap 2025	**-2.607**	**-2.732**	**-2.727**	**-2.797**	**-2.814**

Totaal effect Berap incidenteel	**-5**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal effect Berap structureel	**205**	**-17**	**-17**	**-17**	**-17**

Programma 6. Sociaal Domein

Portefeuillehouder	Thema
Wethouder Maas	Sociaal domein, gemeenschapshuizen

Wat gaan we doen?

6.1	Samenkracht en burgerparticipatie		
Ambitie: Behoud van leefbaarheid en verdere bloei van alle kernen.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	In elke kern een ontmoetingsplek voor inwoners.	A.1	De ontmoetingsplekken in de vier kernen worden voor de inwoners behouden. Momenteel vervult 't Drieske deze functie voor Hulsel.
B	Inwoners worden betrokken bij diverse projecten die zich richten op eenzaamheid en GGZ problematiek.	B.1	We coördineren de projecten en maken verbindingen met andere partijen. Zo creëren we mogelijkheden tot nieuwe projecten, maar ook versteviging van de al bestaande.
C	Een goede samenwerking met de dorpsraden.	C.1	We organiseren jaarlijks het 3-kernenoverleg en zijn aanwezig bij de inwonersavonden die door de dorpsraden worden georganiseerd. Als er een dorpsraad in Reusel opstart dan begeleiden we in de opstartfase.
D	Waardering Vrijwilligers	D.1	We schrijven een uitvoeringsplan vrijwilligersondersteuning waarin o.a. komt te staan hoe we onze vrijwilligers waarderen, faciliteren en ondersteunen.
Ambitie: Wij zijn een inclusieve gemeente, voor mensen met en zonder handicap, beperking of kwetsbaarheid.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
E	Versterken van samenwerking tussen netwerken, zowel formele als informele	E.1	We organiseren netwerkbijeenkomsten en themabijeenkomsten. Wij faciliteren grensdorpen.nl en wij organiseren voorlichtings- en ontmoetingsbijeenkomsten voor mantelzorgers. In 2025 gaan we aan de slag met het realiseren van verschillende ketenaanpakken vanuit GALA/SPUK waarin formele en informele netwerken aan elkaar verbonden worden en elkaar versterken.
F	Alle inwoners kunnen meedoen in de samenleving.	F.1	De doelen uit de inclusie agenda 2024-2028 worden uitgevoerd binnen onze gemeente. In 2025 zal HIDT (Hulplijn Inclusie en Digitale Toegankelijkheid) meer vorm gaan krijgen. Daarnaast ondersteunen we initiatieven vanuit de inwoners met een beperking en stemmen o.a. af met werkgroep Inclusie: Iedereen doet mee!
G	Ook inburgeraars nemen zo snel mogelijk deel aan de samenleving.	G.1	We werken intensief samen met de partners zoals KempenPlus, Vluchtelingenwerk en de taalscholen en houden regie op het proces. In 2025 zetten we extra in op de aandachtspunten die uit de evaluatie naar voren zijn gekomen zoals mentaal welbevinden en maatschappelijke participatie. Daarnaast moet een van de leerroutes opnieuw aanbesteed worden.

Ambitie: We nemen onze maatschappelijke verantwoordelijkheid en zorgen voor opvang / huisvesting voor urgente doelgroepen			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
H	We bieden plaats aan vluchtelingen (huisvesting urgente doelgroepen).	H.1	We zorgen voor een gemeentelijke opvang voor de vluchtelingen uit Oekraïne en ondersteunen de mensen via de inzet van Vluchtelingenwerk.
		G.2.	In lijn met de spreidingswet en de maatschappelijke verantwoordelijkheid zoeken we naar oplossingen voor opvang asielzoekers en vergunninghouders.

6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen			
Ambitie: Inwoners kunnen laagdrempelig en op één plek terecht voor hun hulpvraag.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Laagdrempelige beantwoording van hulpvragen op één plek.	A.1	Het Loket van A tot Z is de plek waar inwoners terecht kunnen voor hun hulpvraag.

6.3 Inkomensregelingen			
Ambitie: Een laag inkomen mag geen belemmering vormen om deel te nemen aan de maatschappij.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Iedereen kan meedoen in de samenleving.	A.1	We gaan aan de slag met de uitvoering van de nieuwe kadernota armoedebestrijding.

6.4 Participatiewet, WSW en beschut werk			
Ambitie: Iedereen werkt, bij voorkeur in een betaalde baan.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Iedereen werkt mee.	A.1	Door uitvoering te geven aan nieuwe mogelijkheden die voortvloeien uit het Breed Offensief Participatiewet wordt het voor werkgevers en werknemers makkelijker maatwerk te leveren, waardoor meer mensen kunnen werken. In 2025 zal in de Participatiewet meer aandacht komen voor de menselijke maat, waarvoor mogelijk de wet wordt aangepast. Ten aanzien van KempenPlus is een extern bureau een onderzoek gestart om te komen tot een toekomstbestendige strategische nieuwe koers die breed gedragen wordt.

6.6 Maatwerkvoorzieningen			
Ambitie: Bij inkooptrajecten sturen we op een goede kwaliteit voor een scherpe prijs.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Inzet op scherpe inkoop en vermindering van regeldruk.	A.1	Er wordt altijd gestuurd op een optimale inkoop: een goede kwaliteit voor een scherpe prijs. Dit is niet per sé de laagste prijs. Regeldruk is bij elk inkooptraject een belangrijk aandachtspunt. Dit doen we in samenwerking met andere gemeenten.

6.71 B Begeleiding (WMO)			
Ambitie: We streven naar de zorg zo dicht mogelijk bij de inwoner en zijn/haar netwerk te organiseren			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Zorg regelen zoveel mogelijk lokaal en dichtbij huis.	A.1	We bieden op maat voorzieningen aan, zo dicht mogelijk bij de inwoner en zijn/haar netwerk.

6.72a Jeugdhulp begeleiding			
Ambitie:			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Gezinnen en kinderen worden tijdig, in samenhang en effectief ondersteund, zodat jeugdigen veilig kunnen opgroeien, hun talenten kunnen ontwikkelen, zelfredzaam zijn en langdurige hulpverleningstrajecten worden voorkomen.	A.1	Meerjarenbeleidskader jeugdhulp Kempengemeenten (MJBK) 2026-2030 en uitvoeringsprogramma In 2025 wordt het MJBK Jeugdhulp in de Kempen 2026- 2030 aan de raden ter vaststelling aangeboden en het uitvoeringsprogramma jeugdhulp (2026) aan de colleges. **Hervormingsagenda jeugd** Het ministerie van VWS, zorgaanbieders, cliënten en VNG hebben de Hervormingsagenda Jeugd 2022-2028 opgesteld. Er wordt gewerkt aan het realiseren van de doelstellingen van de agenda , namelijk het verbeteren van de hulpverlening en het jeugdstelsel beter beheersbaar maken. Hier zijn we zowel regionaal als subregionaal mee bezig. **Jeugdcoach** De jeugdcoach voert het jaarplan dat we gezamenlijk hebben opgesteld uit. De jeugdcoach werkt preventief, signaleert en onderhoudt nauw contact met de partners. Wij blijven de inzet monitoren en sturen bij waar nodig. **Backbone** Het team van de Backbone Academy werkt met kwetsbare jeugdigen die al vroeg in hun leven betrokken dreigen te raken bij georganiseerde criminaliteit. Vanwege de huidige ontwikkelingen m.b.t. de jeugdcriminaliteit in Reusel-De Mierden worden er vanuit Backbone meer uren ingezet. De huidige overeenkomst loopt tot 31 mei 2025. Het is belangrijk dat we de inzet van Backbone monitoren om te bepalen hoe we verder gaan vanaf juni 2025. **Regionaal project Collectieve financiering van zorg in onderwijstijd (ZiO)** Het project is gebaseerd op een gezamenlijk opgesteld regionaal kader voor ZiO. Op basis daarvan is een plan van aanpak opgesteld en worden er op verschillende scholen, verdeeld over de 21 gemeenten, proeftuinen opgezet in het schooljaar 2024-2025. Aan het einde van de projectperiode (maart 2025) vindt er een eindevaluatie plaats. Na maart 2025 hebben we de tools om op basis van de gemiddelde zorgbehoefte op een school en uniforme tarieven een collectief budget te faciliteren.

			Samenwerking huisartsen. Sinds oktober 2023 bestaat er een subsidieregeling ‘gedragen transformatiedoelen’ vanuit de regio Samen voor Jeugd. Hiermee wil de regio transformatie binnen jeugdhulp (op diverse thema’s, zoals thuis/dichtbij/integraal) stimuleren. Voortkomend uit twee veranderopgaven van de hervormingsagenda: ‘de inperking van de jeugdwet’ (miv 2026) en ‘normaliseren’ start het CJG+ de Kempen i.s.m. de vier Kempengemeenten met deze subsidie een pilot die wordt uitgevoerd in 2024 en 2025 waarbij de toegang versterkt wordt door: - Verbinding te maken met de huisartsen. - Toevoegen van GGZ-expertise aan de gemeentelijke toegang. Het achterliggende doel van de pilot is te komen tot een efficiënte en doelmatige besteding van de beschikbare middelen voor jeugdzorg.

6.81A Beschermd wonen (WMO)			
Ambitie: We hebben een sterke zorg- en veiligheidsketen voor onze (kwetsbare) inwoners.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	De beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis.	A.1	Beschermd Wonen (24 uurs toezicht en bescherming) wordt gedecentraliseerd, naar verwachting per 1 januari 2025. In 2024 is met alle regiogemeenten een gewenst scenario gekozen voor de doordecentralisatie. Deze brengen we in 2025 in de praktijk. We gaan aan de slag met het uitvoeringsplan “preventie dakloosheid”. Allereerst willen we meer zicht krijgen op de aantallen. Daarvoor doen we mee aan de Ethostelling, een methode die uitgaat van een eendaagse telling in de regio. Verdere concrete acties worden nog geformuleerd.
B	Samenwerking, procesregie en casusregie bij meervoudige zorgproblematiek met eventuele veiligheidscomponent.	B.1	We gaan verder met het implementeren van de Integrale Aanpak ter Voorkoming van Escalatie (AVE) bij huishoudens met oplopende problematiek. Het doel is het voorkomen van een dreigende escalatie en het beperken en beëindigen van een escalerende situatie. Met de start van het Toekomstscenario kind en gezinsbescherming is het belangrijk dat we onze lokale zorg- en veiligheidsketen versterken.
6.82A Jeugdbescherming			
Ambitie:			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Nul of jaarlijks een daling van het aantal uithuisplaatsingen.	A.1	**Toekomstscenario kind en gezinsbescherming** Het toekomstscenario heeft als ambitie om de keten beter te organiseren, met voor ieder huishouden een vast aanspreekpunt uit het lokale team. Er wordt gezinsgericht en in gezamenlijkheid gewerkt aan het effectief en duurzaam realiseren en borgen van veiligheid. Afgelopen jaar is er een startfoto gemaakt in de regio om te bepalen waar we staan. De eerste opdracht hierin voor gemeenten is het

			versterken van de basis middels vier basisbouwstenen. Hier gaan we zowel regionaal als subregionaal invulling aan geven. **Kleinschalig verblijf** 'Samen voor Jeugd' en 'Een 10 voor de Jeugd' delen de landelijk uitgesproken wens om de huidige grotere residentiële voorzieningen om te vormen tot meer kleinschalige en gezinsgerichte verblijfs-voorzieningen. Iedere jeugdige groeit 'zo thuis mogelijk' op, bij voorkeur in het eigen gezin en netwerk. Er komt een aanbesteding kleinschalig verblijf in januari 2025.

Beleidsverantwoording:

6.1-B-B.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Inwoners worden betrokken bij diverse projecten die zich richten op eenzaamheid en GGZ problematiek.

Het coördineren van projecten en het maken van (nieuwe) verbindingen was een hoofdtaak van de Sociaal Makelaar. Er is besloten om de functie van Sociaal Makelaar te verminderen met € 31.146,-. per 2025 en per 2026 volledig te stoppen. Dit is al verwerkt in de begroting.

6.81A-A-A.1 De beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis.

Het wetsvoorstel is controversieel verklaard en het is onduidelijk wanneer deze opgepakt zal worden door het kabinet. De nieuwe streefdatum is 1-1-2026.

Majeure thema's:

Onderhoudsplan gemeentelijk vastgoed

Momenteel zijn wij bezig met de afronding van MOP's van gemeentelijke gebouwen. In het nog op te stellen onderhoudsplan geven wij aan welke verduurzamingsmaatregelen op natuurlijke vervangingsmomenten kunnen worden uitgevoerd. Echter de verduurzamingsmaatregelen kunnen niet worden betaald uit voorziening onderhoud gebouwen. Hiervoor wordt apart geld aan de raad gevraagd. Het onderhoudsplan wordt in Q3 aan de raad voorgelegd.

Meerjarenbeleidskader Jeugd de Kempen 2026 – 2029 (MJBK)

In het MJBK beschrijven de vier Kempengemeenten hoe zij uitvoering geven aan de Jeugdwet. Momenteel loopt het proces naar totstandkoming van het nieuwe MJBK Jeugd de Kempen welke per 2026 in werking zal gaan. Bestaande (landelijke) ontwikkelingen, veranderopgaven en de evaluatie van het huidige MJBK vormen de context voor het nieuwe MJBK Jeugd 2026-2029. De thema's die in dit kader zullen worden verwerkt, hebben betrekking op preventief werken, normaliseren, regie voeren en werken met en voor veiligheid. Op dit moment is het nieuwe MJBK jeugd 2026-2029 nog in concept, deze zal eind 2025 de besluitvormingsprocedure doorlopen. Bij het MJBK hoort ook een financieel kader. Dit kader is in ontwikkeling, maar nog niet gereed waardoor op dit moment de eventuele kosten die hiermee gemoeid zijn, nog niet bekend zijn.

Afronding MCC De Kei

In april wordt de raad op de hoogte gebracht door een RIN. De belangrijkste punten uit deze RIN zijn; de aanpassingen van het gebouw ter verbetering van de toegankelijkheid, de tijdelijke oplossing voor de energievoorziening vanwege netcongestie en het standpunt van de belastingdienst over de BTW belaste verhuur.

Noodopvang voor asielzoekers en opvang voor Oekraïense vluchtelingen

Op dit moment loopt een aanbesteding voor beveiliging en locatiemanagement. Hierin is zowel de asielopvang in Hotel Restaurant Fletcher in Reusel meegenomen als het locatiemanagement voor de Oekraïne opvang in Lage Mierde. Op dit moment is nog niet bekend of hiervoor financiële bijstellingen nodig zijn.

Financiële verantwoording op investeringskredieten:

Programma 6 heeft geen afwijkingen op investeringskredieten.

Financiële verantwoording op exploitatiebudgetten:

Jeugdhulp (€ 463.541, nadeel, structureel, voor 2025)

Middels de 1eMarap 2025/2deberap 2024 is de bijdrage van de gemeente Reusel-De Mierden aan MD GRSK voor 2025 voor jeugd met € 463.541 toegenomen. Momenteel vindt er een diepte analyse binnen MD plaats om de verhoging te kunnen duiden. De resultaten hiervan worden indien nodig later verwerkt in de begroting 2026 en verder.

De totale kostenstijging komt o.a. door:

- Jeugdhulp begeleiding (+ € 130.000): Het totaal aantal cliënten bij Jeugdzorg Begeleiding is (ook) in 2024 fors gestegen. Het ligt niet in de lijn der verwachtingen dat de kosten voor Jeugdhulp Begeleiding de komende periode zullen afnemen. Dat zal pas dan gebeuren als de inperking van de jeugdwet zijn beslag krijgt én als tegelijkertijd de vraag naar jeugdzorg voor een deel opgevangen wordt door in de Kempengemeenten nog in te richten sterke lokale teams. Vandaar dat de lasten van 2024 als uitgangspunt genomen zijn voor de begroting van 2025 met indexering op kosten (5,71%). Tevens wordt er rekening gehouden met een volume stijging van 5,2%, op basis van landelijke gemiddelde cijfers.
- Jeugdhulp behandeling (+ € 195.000): De lasten van 2024 zijn als uitgangspunt genomen voor de begroting van 2025 met indexering op kosten (5,71%).Tevens wordt er rekening gehouden met een volume stijging van 5,2%, op basis van landelijke gemiddelde cijfers.
- Jeugdbescherming (+ € 65.000): De tarieven zijn geïndexeerd met 4,91% in overeenstemming met de richtlijn vanuit de VNG. Voor de gemeente Reusel-De Mierden is de bijstelling in verhouding fors. Gemeente Reusel- De Mierden heeft te maken met een groei van het aantal cliënten die onder jeugdbescherming vallen waarbij de duur van enkele beschikkingen voor een langere periode geldt.
- Jeugdhulp dagbesteding (+ € 10.000): De lasten van 2024 zijn als uitgangspunt genomen voor de begroting van 2025 met indexering op kosten (5,71%). Tevens wordt er rekening gehouden met een volume stijging van 5,2%, op basis van landelijke gemiddelde cijfers.
- Zorg aan jeugd (zonder verblijf) (+20.000): Er is bij het opstellen van de begroting rekening gehouden met individuele cliënten en een inschatting gemaakt van de looptijd van de beschikking en eventuele verlenging hiervan.
- Gezinsgericht (+ €10.000): Voor RDM geldt momenteel 1 client met een einddatum van de beschikking in 2029. Het tarief per maand voor één client bedraagt € 5.000,-. Daarom wordt de begroting bijgesteld.
- Jeugdhulp crisis (+ € 10.000): Er wordt rekening gehouden met een prijsindex van 5,71%. Het is vooraf lastig in te schatten hoeveel cliënten en hoe de duur van de trajecten voor deze Jeugdhulpvoorziening verloopt. Er is gekozen om structureel voor iedere gemeente eenzelfde bedrag te begroten ad € 70.000,- Dit betekend voor RDM dat er € 10.000 euro moet worden bijgeraamd.
- Jeugdhulp: gesloten plaatsing (+ € 15.000): Voor de begroting is ervoor gekozen om het bedrag voor JZ+ op € 40.000,- te ramen rekening houdend met de aangepaste tarifering.

WMO (€ 355.000, nadeel, structureel voor 2025)

Middels de 1eMarap 2025/2deberap 2024 is de bijdrage van de gemeente Reusel-De Mierden aan MD GRSK voor 2025 voor WMO met € 355.000 toegenomen. Momenteel vindt er een diepte analyse binnen MD plaats om de verhoging te kunnen duiden. De resultaten hiervan worden indien nodig later verwerkt in de begroting 2026 en verder.

De totale kostenstijging in 2025 is te specificeren als volgt:

De totale kostenstijging komt doordat het aantal cliënten toenam met ruim 5% met name op hulp bij huishouden en vervoersvoorziening. De verstrekking van voorzieningen nam toe met ruim 4% wat met name wordt veroorzaakt door collectief vraagafhankelijk vervoer (CVV) en woonvoorzieningen (trapliften, woningaanpassing). Sinds de invoering van het Wmo-abonnementstarief in 2019 betalen alle gebruikers een vaste eigen bijdrage, ongeacht hun inkomen. Deze maatregel leidde tot een aanzienlijke stijging van het aantal aanvragen, met name onder hogere inkomensgroepen, wat heeft bijgedragen aan de stijgende kosten voor gemeenten.

Samengevat: de kosten van de Wmo blijven stijgen door demografische veranderingen, (landelijke) beleidskeuzes (en bezuinigingen) en de toenemende complexiteit van zorgvragen.

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten					
Programmabegroting 2025-2028	-15.630	-15.623	-15.512	-15.572	-15.630
Begrotingswijzigingen t/m maart 2025	-2.014	-500	-455	-352	-316
Effecten 1e berap 2025 (incidenteel)					
Effecten 1e berap 2025 (structureel)	-820				
Totaal lasten	**-18.464**	**-16.122**	**-15.968**	**-15.923**	**-15.945**
Baten					
Programmabegroting 2025-2028	2.141	2.253	2.229	2.155	2.162
Begrotingswijzigingen t/m maart 2025	2.537	549	313	311	311
Effecten 1e berap 2025 (incidenteel)					
Effecten 1e berap 2025 (structureel)	-9	-9	-9	-9	-9
Totaal baten	**4.669**	**2.793**	**2.533**	**2.458**	**2.464**
Saldo baten en lasten na 1e berap 2025	**-13.796**	**-13.329**	**-13.435**	**-13.466**	**-13.481**

Totaal effect Berap incidenteel	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal effect Berap structureel	**-829**	**-9**	**-9**	**-9**	**-9**

Programma 7. Volksgezondheid en milieu

Portefeuillehouder	Thema
Wethouder Maas	Gezondheidszorg
Wethouder Van de Noort	Inrichting en beheer van openbare ruimte, milieu
Wethouder Rombouts	Belastingen

Wat gaan we doen?

7.1 Volksgezondheid

Ambitie:
Bevorderen van de geestelijke en lichamelijke gezondheid van onze inwoners

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Eenzaamheid onder inwoners aanpakken en terugdringen.	A.1	We stimuleren en faciliteren concrete projecten om eenzaamheid en de achterliggende oorzaken aan te pakken zoals Lofjoe, Join us en trainingen om eenzaamheid te herkennen en bespreekbaar te maken. Jaarlijks worden deze projecten geëvalueerd.
B	Van zorg naar gezondheid: we zetten in op een transitie van zorg naar positieve gezondheid, door meer integrale inzet op preventie. Inwoners hebben vaardigheden om de uitdagingen van het leven aan te kunnen zodat ze mentaal gezond blijven. En ze hebben de kennis en vaardigheden om ook fysiek zo gezond mogelijk te blijven.	B.1	Het eind 2023 opgestelde plan van aanpak Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) is voor de komende jaren (t/m 2026) onze leidraad voor preventieve activiteiten op het gebied van gezondheid. Dit integrale plan moet er voor zorgen dat activiteiten met elkaar verbonden worden en er in de uitvoering ook meer met elkaar wordt samengewerkt waardoor de preventieve aanpak effectiever wordt.

Ambitie:
Jongeren groeien op in een gezonde en kansrijke omgeving

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
C	Het welbevinden van jongeren verbetert en het middelengebruik neemt af.	C.1	13 gemeenten in de regio Zuidoost Brabant gaan vanaf komend schooljaar (2024-2025) aan de slag met het programma STORM op de 33 VO-scholen in de regio. De STORM-aanpak is een wetenschappelijk onderbouwde, preventieve werkwijze die tot doel heeft een depressie of suïcide bij jongeren vóór te zijn.
D	Elk kind heeft een Kansrijke Start.	D.1	We stimuleren de verdere samenwerking tussen partijen die zich bezig houden met gezinnen tijdens de eerste 1.000 dagen van het kind en we geven een vervolg aan de interventie Nu Niet Zwanger.
E	Kinderen groeien op zonder in een rookvrije omgeving.	E.1	Vanuit het project Kempenbranie gaan we inzetten op samenwerking met sportverenigingen. Het is de bedoeling om met hen te werken aan een visie en plan om het drinken van alcohol, drugsgebruik en het roken onder de 18 jaar terug te dringen. De norm ‘niet drinken en roken tot 18 jaar’ is uitgangspunt.

Ambities:
Versnellen aanrijtijden hulpdiensten op de agenda houden.
Dekkend netwerk van AED’s en hulpverleners.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
F	Aandacht houden voor het versnellen van de aanrijtijden van onze hulpdiensten.	F.1	We houden dit onderwerp actueel op de bestuurlijke agenda bij de GGD.
G	Dekkend netwerk van AED’s en burgerhulpverleners.	G.1	

7.2 Riolering

Ambitie:
Een klimaat robuuste gemeente waar het prettig wonen en recreëren is.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Een klimaat robuuste gemeente waar het prettig wonen en recreëren is.	A.1	We geven uitvoering aan het vastgestelde Plan Water en Riolering.
B	Stimuleren bewustwording en eigen verantwoordelijkheid voor meer klimaat adaptieve maatregelen.	B.1	Regulier werk.

7.3 Afval

Ambitie:
Opnieuw gebruik van materialen (recycling) stimuleren.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Recycling stimuleren, ook van kleine hoeveelheden grondstoffen.	A.1	Door middel van korte evaluatiemomenten van het mobiel scheidingsstation kunnen we snel schakelen op de uitkomsten van de inzet van het MSS.
B	Alternatief voor restafvalzak (kliko).	B.1	Uitgebreide vergelijking maken met de inzet van de rode afvalzak en de kliko.

Ambitie:
Afvaldumping beperken.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
C	Minder afvaldumping.	C.1	De prioritering in de handhavingsactiviteiten (waaronder controle op afvaldumpingen) zal opnieuw worden bezien. In ieder geval worden meldingen inzake afvaldumpingen opgevolgd.

7.4 Milieubeheer

Ambitie:
Naar duurzame alternatieven in plaats van aardgas.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Stimuleren overgang aardgas naar duurzame alternatieven.	A.1	De komende jaren neemt de vraag naar en de productie van elektriciteit door woningen toe. Deze ontwikkelingen hebben grote impact op het lokale elektriciteitsnet. Het huidige laagspanningsnet en de transformatorhuisjes zijn niet berekend op de toename van de elektriciteitsvraag en -productie. Met name volledig elektrische warmtepompen zorgen voor een fors grotere omvang van de piekbelasting. Zolang het elektriciteitsnet nog niet versterkt is zullen we terughoudend zijn met het stimuleren van de overgang van aardgas naar duurzame alternatieven.

Ambitie:
Gemeente energieneutraal.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
B	‘Onze gemeente energieneutraal in 2025’.	B.1	In 2009 is de klimaatvisie Kempengemeenten vastgesteld. De subtitel van die nota luidt “Energieneutraal in 2025”. De gemeente zou deze mijlpaal graag in 2025 bereiken. Maar dit is geen realistisch doel meer vanwege de congestieproblematiek (problemen met vervoer van stroom die duurzaam is opgewekt) en doordat we bij zonne-en windparken

			afhankelijk zijn van andere partijen. Wanneer de doelstelling “energieneutraal” wel behaald kan worden is vooral afhankelijk van dit soort externe factoren.
C	Stimuleren van zonnepanelen op daken.	C.1	De komende jaren neemt de vraag naar en de productie van elektriciteit door woningen toe. Deze ontwikkelingen hebben grote impact op het lokale elektriciteitsnet. Het huidige laagspanningsnet en de transformatorhuisjes zijn niet berekend op de toename van de elektriciteitsvraag en -productie. Zolang het elektriciteitsnet nog niet versterkt is zullen we terughoudend zijn met het stimuleren van zonnepanelen op daken.
D	Een waterstoffabriek in onze gemeente.	D.1	Mocht er een plan zijn voor een waterstoffabriek dan toetsen we of een dergelijk initiatief mogelijk en passend is. We nemen hierin niet zelf het initiatief.
E	Voldoende netwerkcapaciteit.	E.1	Ons elektriciteitsnetwerk wordt langzamerhand te klein voor de vraag. Daarom gaat Enexis de komende jaren het stroomnetwerk versterken en uitbreiden. Deze netversterking doet Enexis samen met de gemeente. Om de vraag en het aanbod van energie in de toekomst ook te garanderen zijn er meer transformatorhuisjes nodig. Dit is nodig door de toename van het aantal woningen, het gebruik van zonnepanelen, warmtepompen en laadpalen. Zo worden storingen in de toekomst zo veel mogelijk voorkomen en blijft iedereen zeker van energie. Dit gebeurt niet in één keer. Het hele project gaat enkele jaren duren.
F	Stimuleren hergebruik grondstoffen.	F.1	We stimuleren hergebruik van grondstoffen en duurzame bouw en geven hierin het goede voorbeeld.
Ambitie: Meer oplaadmogelijkheden elektrische voertuigen in de openbare ruimte.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
G	Extra laadpalen voor elektrische voertuigen.	G.1	Regulier werk.

Beleidsverantwoording:

7.1-C-C1 en 7.1-E-E.1 Kempenbranie

In 2024 is er een coördinator Kempenbranie (voor de 4 Kempengemeenten) gestart en na een positieve evaluatie (na één jaar) is het de bedoeling dat deze coördinatiefunctie structureel wordt. In de 2de berap 2024 is deze coördinatiefunctie al structureel opgenomen in de begroting. Nu blijkt dat met het structureel aanstellen van deze coördinator aanvullend budget nodig. Het aanvullend bedrag voor RdM is € 3.000.

7.1-G-G.1 AED

Elke 2 jaar vindt er een overleg plaats met de werkgroepen AED. Eind 2025 staat er een overleg gepland. In dit overleg wordt er ook eens in de 2 jaar besproken of het subsidie bedrag (€ 200 per AED) geïndexeerd zal worden.

7.2-A- A.1 Riolering

Een klimaat robuuste gemeente waar het prettig wonen en recreëren is.

Door een gebrek aan personele en inhuur capaciteit in een deel van 2024 en begin 2025 lopen enkele reguliere werkzaamheden, die zijn opgenomen in het Programma Water en Riolering, vertraging op. Zo zijn er geen inspecties uitgevoerd van de vrijvervalriolering in 2024 en moeten er nog maatregel pakketten opgesteld worden n.a.v. de inspecties in 2023. Ook moeten er nog nieuwe bestekken voor regulier onderhoud en NEN-keuringen uitgevoerd worden. Ook het onderzoek naar foutaansluitingen heeft niet plaatsgevonden in 2024. In 2025 moeten deze werkzaamheden ingehaald worden. Mogelijk dat hierdoor in 2025 geen nieuwe inspecties worden uitgevoerd om het achterstallige werk van de afgelopen jaren in te

kunnen halen. Het opschonen van sloten (weghalen houtopstand en uitdiepen) wordt in 2025 nog uitgevoerd. Er zijn enkele moeilijkheden geweest in het afsluiten van het contract voor het onderhouden van sloten eind 2024, waardoor de werkzaamheden laat zijn gestart. Daarom lopen deze deels door in 2025. Om dit achterstallige werk in te halen wordt er €115.000 bijgeraamd. Dit bedrag kan in 2025 ten laste van de voorziening.

7.2-B-B.Riolering
Stimuleren bewustwording en eigen verantwoordelijkheid voor meer klimaat adaptieve maatregelen.
Het merendeel van de werkzaamheden om inwoners te stimuleren om meer klimaat adaptieve maatregelen te laten nemen is opgenomen in de communicatiestrategie klimaatadaptie. Door een gebrek aan personele capaciteit zijn in 2024 en Q1 2025 de werkzaamheden uit deze agenda niet tot uitvoering gebracht. Vanaf Q2 2025 is de benodigde personele capaciteit beschikbaar en zullen de activiteiten wel tot uitvoering worden gebracht. Hiervoor is €30.000 bijgeraamd. Dit bedrag kan in 2025 ten laste van de voorziening.

Openbare hygiëne
Stichting ROZE verzorgt de opvang van zwerfdieren voor onze gemeente. Doordat de diensten geïndexeerd zijn, stijgen de totale kosten naar €29.300. Het begrote budget is nog niet aangepast op de indexaties en is ontoereikend. Er ontstaat een nadeel van €1.900. Dit werd besloten door college in BW24.0467.

Majeure thema's:
Afkoppelen Lage Mierde
De beslistermijn voor de vergunningsaanvraag voor het afkoppelen van Lage Mierde (hemelwater afvoeren richting de Raamloop) is uitgesteld tot 15 april 2025. Dit op verzoek van de gemeente. Zo is er meer tijd om de plannen opnieuw te bekijken en daarbij ook de situatie rondom het beekherstel van de Raamloop beter mee te nemen in de afwegingen. Op 8 april 2025 heeft het College besloten dat het afkoppelen van Lage Mierde doorgaat.

Financiële verantwoording op investeringskredieten:
772205 Vervanging randvoorziening ME 2025 / 772298 Vervanging gemalen BK / 772300 Vervanging gemalen BK 2025 / 772201 Vervanging pompunits ME / 772202 Vervanging randvoorziening ME / 772299 Vervanging gemalen ME
Deze kredieten zijn bedoeld voor het renoveren van de drukriolen, gemalen en het vacuümstation aan de Wilhelminalaan. Vanwege de diverse levensduren van de verschillende onderdelen, zijn ze onderverdeeld in meerdere kredieten. Conform planning zouden de renovaties in 2024 voorbereid worden en eind 2024 en begin 2025 uitgevoerd worden. Door een gebrek aan personele capaciteit zijn de werkzaamheden niet voorbereid in 2024. Naar verwachting kunnen de werkzaamheden eind 2025 uitgevoerd gaan worden. Voor de meest urgente onderdelen waarbij een groot risico op uitval is, is een spoedrenovatie opgetuigd. Deze zal in Q2 2025 worden uitgevoerd. De renovatie van het vacuümstation aan de Wilhelminalaan loopt vertraging op omdat er mogelijk aanpassingen nodig zijn aan het omgevingsplan om de renovatie mogelijk te maken. Dit was niet voorzien in de planning.

772297 Vervanging riolering Reusel, Kerkstraat
De voorbereidingen van de reconstructie van de Kerkstraat zijn nog niet gestart. Uitvoering is ook afhankelijk van de planning van het Centrumplan. Vanwege de personele capaciteit (er moeten wel adviseurs beschikbaar zijn), maar ook vanwege de hoeveelheid afsluitingen en het bereikbaar houden van de ondernemers. Indien uitvoering niet in 2026 plaats kan vinden, zullen er maatregelen aan het riool getroffen moeten worden om de kwaliteit en veiligheid in de tussentijd te waarborgen.

772295 Vervanging riolering Hooge Mierde
De voorbereidingen zijn nog niet gestart.

782350 Contractmanagement energie
Omdat het adviesbureau, dat de energieleveranties monitort, werkelijk gemaakte uren doorberekent voorzien we onderschrijding. Dit mogelijk vrij besteedbaar budget rapporteren we in de 2e bestuursrapportage.

Vervanging ondergrondseglascontainer Hulsel (€ 15.000 investering)(€ 1.100 kapitaallasten, nadeel, structureel)
De glascontainer aan de Huisacker in Hulsel is 25 jaar oud. Bij een controle waren er meerdere mankementen en hebben we besloten deze container te vervangen door een (geluidsarmere) ondergrondse container.

Financiële verantwoording op exploitatiebudgetten:

Inzameling Papier (€ 40.000, nadeel, structureel)

Oorzaak is de verhoging van de kosten zijnde € 40.000 per jaar na aanbesteding 2025 en 2026 voor het inzamelen van papier. De verwachting is dat deze kosten ook na 2026 gelijk zullen blijven.

Vergoeding textiel (€ 15.000, nadeel, structureel)

Voor 2025 is er € 15.000 euro begroot voor vergoeding textiel. Nu blijkt dat we deze vergoeding voor 2025 niet krijgen. De begroting 2025 wordt hierop aangepast. Vanwege de fluctuatie van de prijzen worden de opbrengsten vanaf 2026 en verder in de jaarlijkse begroting meegenomen.

Innovatief regionaal meetnet lucht & geluid (€ 15.000, nadeel, incidenteel)

De kosten van het regionaal meetnet voor 2025 waren abusievelijk niet in de begroting 2025 opgenomen.

Uitkering UPV (uitgebreide producenten verantwoordelijkheid) (€ 16.000, voordeel, structureel)

De zwerfafvalvergoeding is veranderd sinds 2024. Tot en met 2023 was dit een vergoeding vanuit de producenten en verpakkers voor de gemeenten, bestemd voor de extra aanpak van zwerfafval. Deze kwam voort uit de Raamovereenkomst Verpakkingen 2013-2022. Gemeenten moesten jaarlijks een aanvraag en verantwoording indienen bij Nedvang.
Vanaf 2024 is er een nieuwe zwerfafvalvergoeding. Deze wordt betaald door de producenten van kunststofproducten voor eenmalig gebruik (single use plastics – SUP). Ze betalen jaarlijks mee aan het inzamelen van afval en het opruimen van zwerfafval zoals beschreven staat in de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (UPV). De nieuwe zwerfafvalvergoeding hoeft niet meer aangevraagd noch verantwoord te worden en wordt ongelabeld overgemaakt aan de gebiedsbeheerders. Of de regeling wordt doorgezet in 2026 is nog onzeker.

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten					
Programmabegroting 2025-2028	-4.104	-4.175	-4.278	-4.329	-4.397
Begrotingswijzigingen t/m maart 2025	-517	-74	-74	-74	-
Effecten 1e berap 2025 (incidenteel)					
Effecten 1e berap 2025 (structureel)	-56	-41	-41	-41	-41
Totaal lasten	**-4.676**	**-4.290**	**-4.393**	**-4.444**	**-4.438**
Baten					
Programmabegroting 2025-2028	3.389	3.479	3.625	3.691	3.727
Begrotingswijzigingen t/m maart 2025	74	74	74	74	-
Effecten 1e berap 2025 (incidenteel)					
Effecten 1e berap 2025 (structureel)	4	3			
Totaal baten	**3.467**	**3.556**	**3.699**	**3.765**	**3.727**
Saldo baten en lasten na 1e berap 2025	**-1.209**	**-734**	**-694**	**-678**	**-711**

Totaal effect Berap incidenteel	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal effect Berap structureel	**-52**	**-38**	**-41**	**-41**	**-41**

Programma 8. Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening, Stedelijke vernieuwing (VHROSV)

Portefeuillehouder	Thema
Wethouder Van de Noort	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening, transitie intensieve dierhouderij, vergunningen, beheer onroerend goed, woningbouwprojecten, centrumvisie
Wethouder Rombouts	Handhaving RO-vergunningen

Wat gaan we doen?

8.1 Ruimte en leefomgeving			
Ambitie: Gebiedsontwikkeling mogelijk maken.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Een gebiedsgerichte aanpak om integraal initiatieven in een gebied op te kunnen pakken.	A.1	We starten 2025 een pilot gebiedsontwikkeling. Na twee jaar wordt de pilot geëvalueerd. Hiervoor wordt een plan van aanpak opgesteld, middelen beschikbaar gesteld en een (externe) projectleider aangesteld. De gebieden worden geselecteerd in overleg en op basis van prioritering en beschikbare ambtelijke capaciteit.
B	Goede ruimtelijke en landschappelijke kwaliteit.	B.1	Regulier werk.
Ambitie: Leefbaar buitengebied.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
C	Geactualiseerd bestemmingsplan buitengebied	C.1	In 2024 is het bestemmingsplan Buitengebied vastgesteld. We verwachten dat beroep wordt ingediend tegen het bestemmingsplan bij de Raad van State. Behandeling hiervan verwachten we in 2025/2026. In de actualisatie zijn nieuwe ontwikkelingen niet meegenomen. Na inwerkingtreding van het bestemmingsplan moeten we ontwikkelingen beoordelen en aanbieden voor besluitvorming aan bevoegd gezag.
D	Bevorderen transitie buitengebied en neerslag stikstof in Natura-2000 gebieden te reduceren	D.1	In 2025 worden de veehouders die meedoen aan de beëindigingsregelingen veehouderijen (LBV en LBV+) gefaciliteerd om tot een herbestemming van hun percelen te komen. Ook overige stoppende boeren (die niet mee kunnen of willen doen aan de regelingen) worden gefaciliteerd voor zover de mogelijkheden onder de Omgevingswet dat nu toelaten. De gemeente staat niet aan de lat voor reductie van stikstofneerslag in Natura-2000 gebieden. Dit wordt geborgd door de Wet natuurbescherming, die per 1 januari 2024 is opgenomen in de Omgevingswet. De provincie Noord-Brabant is bevoegd gezag voor uitvoering van de Wet natuurbescherming. Als gemeente kunnen we wel een rol spelen door herbestemmingen mogelijk te maken waardoor vigerende natuur- en milieuvergunningen overbodig worden en kunnen worden ingetrokken.

E	Opstellen gebiedsvisie Wellenseind en directe omgeving	E.1	De raad heeft opdracht gegeven voor het opstellen van een gebiedsvisie voor het gebied Wellenseind en directe omgeving. Deze gebiedsvisie is nodig om alle recreatieve ontwikkelingen in dat gebied integraal te kunnen beoordelen en alle relevante belangen te kunnen afwegen. Dit wordt een onderdeel van de Gebiedsgerichte aanpak Kempenland-West. Er wordt samen met partners gewerkt aan een koersdocument voor het gebied. In het koersdocument wordt beschreven wat er moet gebeuren in het gebied en wordt de richting bepaald. Het koersdocument vormt de basis voor de verder uitwerking in een uitvoeringsprogramma. Per deelgebied wordt vervolgens een uitvoeringsplan opgesteld en een gebiedsteam opgericht. Landgoed Wellenseind en omgeving vormt samen met Landgoed De Utrecht een apart deelgebied. De verwachting is dat eind 2024 gestart kan worden met het het opstellen van een visie en uitvoeringsplan van dit deelgebied. De werkzaamheden hiervoor zullen in 2025 en de komende jaren doorlopen.
Ambitie: Implementatie Omgevingswet.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
F	Implementatie van de Omgevingswet.	F.1	In 2025 zullen meer ontwikkelingen aangevraagd worden met een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (Bopa). Dit betreft het afwijken van het omgevingsplan waarbij extra bouw- of gebruiksmogelijkheden worden toegekend. Er wordt vanaf de invoering van de Omgevingswet steeds meer ervaring opgedaan met dit instrument, vooral bij adviesbureaus, in het schrijven van een zgn. Go Flo (goede onderbouwing van de ruimtelijke effecten op de fysieke leefomgeving). De Bopa zal worden ingezet waar mogelijk. We kennen een brede lijst van gevallen waar de raad bindend advies voor moet geven. Veelal zal een Bopa eerst langs de raad gaan voordat de omgevingsvergunning kan worden verleend (of geweigerd). Sommige ontwikkelingen kunnen alleen gerealiseerd worden met een *wijziging* van het omgevingsplan. Hiervoor is een veegplan in voorbereiding op basis van TAM-IMRO. In 2025 wordt een pilot doorlopen om te komen tot een 1e integraal concept van het omgevingsplan voor de kern Hooge Mierde.
G	Opstelling omgevingsvisie.	G.1	We starten in 2025 met het actualiseren van onze gemeentelijke omgevingsvisie inclusief participatietraject. Onder meer de Ontwikkelstrategie de Kempen vormt de basis voor deze actualisatie.

Ambitie: Aantrekkelijk centrumgebied Reusel.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
H	Een bruisend boodschappencentrum in Reusel.	H.1	Het centrumplan Reusel krijgt steeds verder gestalte. In 2024 start de herinrichting van het Kerkplein. Daarna zal ook de Markt en de rest van het centrumgebied aangepakt gaan worden.
I	Voorkomen van leegstand in het gemeentehuis.	I.1	Zeer waarschijnlijk zal de afdeling MD van de GRSK naar het gemeentehuis in Reusel komen en mogelijk nog andere partijen. Hierdoor zal leegstand tot het verleden gaan behoren.

8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)

Ambitie: Bestaand actief grondbeleid voortzetten en differentiëren van grondprijzen.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Een actief en strategisch grondbeleid.	A.1	We zetten het bestaande grondbeleid conform de Nota Grondbeleid voort. De grondprijzen worden in een grondprijzenbrief gepubliceerd. Conform de Nota Grondbeleid wordt een externe deskundige ingeschakeld voor een advies over de grondprijzen.
B	Woningen voor iedere doelgroep en naar behoefte van elke kern.	B.1	Via de uitvoering van het vastgestelde grondbeleid werken we aan mogelijkheden voor de realisatie van deze doelstelling.

8.3 Wonen en bouwen

Ambities: Het bouwen van meer woningen heeft onze prioriteit, voor elke doelgroep en in elke kern.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Bouwen van 488 woningen in de periode 2022-2026.	A.1	De gemeente faciliteert de woningbouwopgave waar het kan volgens de vastgestelde prioritering. De planning is niet altijd haalbaar vanwege uitvoeringsproblemen, zoals de trage behandeling van bezwaren bij de Raad van State, gebrek aan ambtelijke capaciteit en voortgang in planvorming bij initiatiefnemers.
B	Woningen voor elke doelgroep.	B.1	We geven uitvoering aan de vastgestelde Kempische visie op wonen en hanteren het vastgestelde woningbouwprogramma om woningen voor elke doelgroep te bouwen.
C	Bouwen voor eigen inwoners.	C.1	Zie B.1.
D	Realisatie voldoende woningen in elke kern.	D.1	We faciliteren woningbouwinitiatieven en gaan naast inbreidingslocaties aan de slag met uitbreidingslocaties om in elke kern voldoende woningen te realiseren.
E	Versnellen procedures woningbouw.	E.1	Zie 8.1 F inzake de planologische procedures woningbouw.
F	Verhogen aanbod sociale huurwoningen	F.1	Nieuwe ontwikkelingen dienen te voldoen aan het woningbouwprogramma, waarvan 30% moet bestaan uit sociale huurwoningen. Uitgangspunt is dat sociale huurwoningen worden geëxploiteerd door een toegelaten instelling (corporatie).
G	Duidelijkheid over onderscheid sociale huur- en koopwoningen.	G.1	In het vastgestelde woningbouwprogramma staan de prijsgrenzen vermeld. De prijsgrenzen voor een sociale huurwoning worden jaarlijks bepaald door het ministerie van BZK.

Ambities: We trekken op het thema woningbouw samen op met de andere Kempengemeenten.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
H	Samenwerken in de Kempen op het gebied van woningbouw.	H.1	De Kempische visie op Wonen betreft een gezamenlijke visie voor de gemeenten Bergeijk, Bladel, Eersel en Reusel-De Mierden. Ook het uitvoeringsprogramma wordt in gezamenlijkheid opgesteld. Tevens is de woningbouwopgave een onderdeel van de Ontwikkelstrategie De Kempen, waarbij de gemeenteraden eind 2024 een voorkeursscenario vaststellen. De nadere uitwerking hiervan vindt plaats in 2025.

I	Faciliteren van CPO-initiatieven.	I.1	Indien er een groep is die in collectief particulier opdrachtgeverschap een woonproject wil realiseren, kijken we samen naar de mogelijkheden om dit te faciliteren.
Ambitie: Goede huisvesting voor arbeidsmigranten.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
J	Goede huisvesting van arbeidsmigranten.	J.1	We geven uitvoering aan het vastgestelde ruimtelijk afwegingskader huisvesting arbeidsmigranten en toetsen nieuwe initiatieven hieraan.

Beleidsverantwoording:
8.3-D-D.1 Wonen en Bouwen
Realisatie woningen (nieuw krediet)
Zie hieronder bij Financiële verantwoording op investeringskredieten.

Majeure thema's:
Grondexploitaties Woningbouw
Jaarlijks worden de meest actuele calculaties van grondexploitaties voorgelegd aan de gemeenteraad. Op basis van deze calculaties wordt een prognose gemaakt van de te verwachten inkomsten en uitgaven per jaar. De nieuwste berekening dateert van maart 2025 (ten behoeve van de jaarrekening 2024). De effecten hiervan op begrotingsjaar 2025 verwerken we in de 2e berap om begrotingsonrechtmatigheden te beperken. De uiteindelijke boekwaarde zal per einde jaar 2025 als voorraad gronden op de balans worden opgenomen.

Financiële verantwoording op investeringskredieten:
Realisatie woningen (nieuw krediet € 550.000)
Gemeente Reusel-De Mierden staat voor een ambitieuze woningbouwopgave van 950 tot 1.500 woningen tot 2040. Gebiedsontwikkeling is bedoeld om toekomstige woonwijken te realiseren met goede duurzame en toekomstbestendige woningen voor alle doelgroepen en met voorzieningen die aansluiten bij de diversiteit en behoeftes van de inwoners.

Beoogd doel:
Het doel van een voorbereidingskrediet voor gebiedsontwikkeling is om de haalbaarheid en uitvoerbaarheid van een project zorgvuldig te onderzoeken en voor te bereiden, zodat risico's worden beperkt en een efficiënte en succesvolle realisatie mogelijk wordt.
De voorbereidingskosten zien toe op de volgende kosten:
- Kosten als gevolg van onderzoek
- Kosten voor het opstellen van een gebiedsvisie
- Kosten voor het opstellen van een gezamenlijke ontwikkelvisie

Argument:
Dit krediet is nodig om de ambitie van de raad vanuit Ontwikkelstrategie De Kempen 2024-2040 vorm te geven.

Vervolg:
De voorbereidingskosten moeten worden gezien als een voorfinanciering. Bij de uiteindelijke vaststelling van de grondexploitatie worden de kosten overgeheveld naar de desbetreffende grondexploitatie.

Plan:

gemeentelijke woningbouwlocaties	€300.000
woningbouwlocaties van derden	€250.000
Totaal	**€550.000**

Anticiperende grondverwervingen (hernieuwd krediet € 1.000.000)
Voor 2025 conform de nota grondbeleid een krediet beschikbaar stellen van € 1.000.000 voor anticiperende grondverwerving.

Financiële verantwoording op exploitatiebudgetten:
Aanpassen woning voor de huisvesting van een groot gezin vergunninghouders (budgettair neutraal)
Het college heeft besloten (BW25.0044) om bovenop de subsidie van €35.000 nog maximaal €25.000 beschikbaar te stellen voor het aanpassen van een woning voor de huisvesting van een groot gezin vergunninghouders. Deze eenmalige bijdrage wordt gedekt uit de bestemmingsplanreserve Huisvesting Bijzonder Doelgroepen.

Natura 2000 gebied Kempenland-West (€ 7.000, nadeel, structureel van 2025 t/m 2028)
Als gemeente hebben wij samen met andere gemeenten en het waterschap de Europese Leadersubsidie voor het Natura 2000 gebied Kempenland West aangevraagd. Door omstandigheden is er door onze gemeente geen co-financieringsbesluit genomen voor een jaarlijkse bijdrage van € 7.000,- voor de looptijd van de gehele LEADER subsidie van 5 jaar. Elke partner dient deze bijdrage te doen. Het budget wordt gebruikt voor onder meer de organisatiekosten.

Publieke Woningbouw Monitor (€ 3.500, nadeel, structureel in 2025) (vanaf 2026 € 1.000, nadeel, structureel)
De gemeente Reusel-De Mierden maakt al enige tijd gebruik van de Woningbouw Monitor van Shintō Labs om zicht te houden op de voortgang van de woningbouwopgave in de gemeente.
Shintō Labs heeft onlangs een nieuwe module ontwikkeld waarmee gemeenten een deel van de informatie uit de Woningbouw Monitor toegankelijk kunnen maken voor het publiek via de eigen website. Deze module heet de Publieke Woningbouw Monitor (PWBM). Alle gemeenten in de Metropoolregio Eindhoven (MRE) willen hier gebruik van maken. Kosten
Deze bestaan uit de volgende onderdelen:
• Software: het gebruiksrecht, de hosting, het onderhoud & support, jaarlijks € 1.000,-
• Dienstverlening: de eenmalige werkzaamheden die nodig zijn voor implementatie, eenmalig €2.500

Aanleg groene grondwal Denestraat (€18.200 budgettair neutraal)
In collegebesluit BW24.0089 wordt voorgesteld de eenmalige kosten voor de aanleg van een grondwal ten laste van de Bestemmingsreserve Ontwikkeling Buitengebied te brengen.

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten					
Programmabegroting 2025-2028	-3.641	-3.397	-3.728	-3.666	-2.802
Begrotingswijzigingen t/m maart 2025	-285	-70	-	-	-
Effecten 1e berap 2025 (incidenteel)					
Effecten 1e berap 2025 (structureel)	-14	-11	-11	-11	-11
Totaal lasten	**-3.940**	**-3.478**	**-3.739**	**-3.677**	**-2.813**
Baten					
Programmabegroting 2025-2028	1.901	1.872	2.147	2.032	1.083
Begrotingswijzigingen t/m maart 2025	-30	-30	-30	-30	-
Effecten 1e berap 2025 (incidenteel)					
Effecten 1e berap 2025 (structureel)					
Totaal baten	**1.871**	**1.842**	**2.117**	**2.002**	**1.083**
Saldo baten en lasten na 1e berap 2025	**-2.069**	**-1.636**	**-1.622**	**-1.675**	**-1.730**

Totaal effect Berap incidenteel	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal effect Berap structureel	**-14**	**-11**	**-11**	**-11**	**-11**

Opvolging rapportage interim controle accountant

Als voorbereiding op de jaarrekeningcontrole voert de accountant in het najaar een interim controle uit. Over de bevindingen wordt een rapport uitgebracht. In deze paragraaf geven we de adviezen en aanbevelingen weer, die door de accountant zijn gegeven naar aanleiding van de interim controle 2024. Daarbij geven wij onze reactie weer op de nog openstaande punten en de acties die in 2025 hierop worden genomen.

Proces	Paragraaf	Bevinding	Prioriteitstelling 2024	Prioriteitstelling 2023
Algemeen	3.1	Rechtmatigheidsverantwoording	Laag	Middel
Algemeen	3.2	Onderhoudsplannen wegen en gebouwen	Middel	-
Algemeen		Verantwoordingsafspraken uitbestede taken sociaal domein	Opgevolgd	Laag
Verbijzonderde interne controle	3.3	Uitvoering verbijzonderde interne controle	Middel	Middel
Verbijzonderde interne controle	3.4	Fiscale beheersing	Laag	Laag
Inkoop en aanbesteding	3.5	Interne controle op aanbestedingsrechtmatigheid	Middel	-
Inkoop en aanbesteding	3.6	Contractenregistratie en beheer	Middel	Middel
Crediteuren en betalingen	3.7	Prestatieverklaringen/autorisatie facturen	Laag	Laag
Crediteuren en betalingen	3.8	Doorbreking functiescheiding	Laag	Middel
Personeel		Inrichting personeelsproces	Opgevolgd	Middel
Subsidies	3.9	Documentatie beoordeling subsidieverantwoordingen	Laag	Laag

Hoog	Het risico op materiële fouten in de jaarrekening is hoog en de bevinding dient voor aanvang van de jaarrekeningcontrole opgelost te worden.
Middel	Het risico op materiële fouten in de jaarrekening is aanwezig. Het proces loopt niet optimaal en wij adviseren u de aanbeveling op te volgen.
Laag	Het risico op materiële fouten in de jaarrekening is beperkt. Het proces loopt nagenoeg optimaal, echter voor een verder optimalisatie adviseren wij u de aanbeveling op te volgen.
Opgevolgd	De aanbeveling uit voorgaande jaren is in voldoende mate opgevolgd. Het risico op materiële fouten in de jaarrekening is zeer beperkt en het proces is verder geoptimaliseerd.
Ontwikkeling	Deze aanbeveling ziet niet toe op risico's voor de jaarrekening maar betreft een toekomstige ontwikkeling.

Algemeen Beeld:
Op basis van onze werkzaamheden constateren wij in algemene zin dat de processen in opzet toereikend zijn ingericht voor een organisatie met de aard en omvang van de gemeente Reusel-De Mierden. Wij hebben **geen significante tekortkomingen** in de interne beheersing geconstateerd, wel enkele aandachtspunten die voor het jaarrekeningtraject 2024 van belang zijn en/of die tot een verdere verbetering van de interne beheersing kunnen leiden.

Belangrijkste aandachtsgebieden volgens accountant in november 2024:
Vanuit onze interim controle vinden wij dat de meeste aandacht uit moet gaan naar:
In voorgaand jaar is de **rechtmatigheidsverantwoording** voor het eerst toegevoegd aan de jaarrekening. Om de laatste stappen te zetten zijn nog een aantal zaken van belang.
De **onderhoudsplannen voor wegen en gebouwen** zijn verouderd. Wij raden aan om het actualiseren van deze onderhoudsplannen hoge prioriteit te geven.
De uitvoering van de **verbijzonderde interne controle** is nog grotendeels uitgevoerd op de oude wijze**.** Wij hebben in dit kader nog een aantal adviezen gegeven.
De interne controle op **aanbestedingsrechtmatigheid** dient op een aantal punten nog aangescherpt te worden. Daarnaast zijn er diverse dossiers die nog gecontroleerd moeten worden.

1. *Rechtmatigheidsverantwoording*

De Financiële Verordening 2024 is aangepast naar de Kadernota rechtmatigheid 2024.
Advies:
Als laatste stap in het proces adviseren wij om:
- Tussentijds te rapporteren aan de raad wanneer onrechtmatigheden worden geconstateerd zoals ten aanzien van de aanbestedingsrechtmatigheid. Dit kan bijvoorbeeld in de reguliere P&C documenten.
- Om aan het bestaande M&O-beleid (misbruik & oneigenlijk gebruik) een specifiek fraudebeleid toe te voegen. Een fraudebeleid bevat richtlijnen voor de vastlegging met betrekking tot het voorkomen, detecteren en reageren op frauduleuze activiteiten.

Actuele stand van zaken:
We hebben de Raad in december 2024 geïnformeerd over de tijdens de interne controle geconstateerde onrechtmatigheden bij de inkoop en aanbesteding.
Financiële verordening is aangepast in maart 2025. Deze geldt met terugwerkende kracht vanaf 01-01-2024, daarmee is deze van toepassing voor jaarrekening 2024.
Het fraudebeleid zullen we in de toekomst gaan oppakken

2. *Onderhoudsplannen wegen en gebouwen*

Advies:
Wij verwachten van u een gedegen analyse van het geplande onderhoud versus het uitgevoerde onderhoud inclusief een evaluatie van de eventuele gevolgen voor de onderhoudsvoorziening in de toekomst.
Aanvullend merken wij op dat de opname van een voorziening verslaggeving technisch niet meer is toegestaan als er geen actueel plan aan ten grondslag ligt.

Actuele stand van zaken:
Het vernieuwde wegenbeheerplan met de financiële consequenties is op 4 februari voorgelegd aan de Raad.
Voor het actualiseren van het onderhoudsplan gebouwen is een inventarisatieopdracht verstrekt. In 2025 zullen alle onderhoudsplannen bijgewerkt zijn.

3. *Uitvoering verbijzonderde interne controle*

Advies:
Ten aanzien van de uitvoering van de verbijzonderde interne controle (VIC) heeft de accountant een aantal adviezen gegeven. Deze adviezen hebben betrekking op het opstellen van de werkprogramma's, waarbij de nadruk ligt op het beheersen van de risico's.

Actuele stand van zaken:
De bewijsstukken van prestatielevering zijn voor de jaarrekening 2024 compleet aangeleverd.
in 2025 gaan we aan de slag met:

- Tussentijdse deelwaarnemingen op de subsidieverantwoording (SiSa)
- Efficiënter inrichten van de VIC door meer risicogericht te gaan werken
- Toetsen gekoppeld aan de rechtmatigheidsverantwoording.

4. *Interne controle op aanbestedingsrechtmatigheid*

Advies:
In de inkoopanalyse wordt ook contractinformatie opgeslagen, zoals de contractduur en de gecontracteerde opdrachtwaarde, waardoor de inkoopanalyse voor de belangrijkste contracten feitelijk de functie van contractregister vervult.
De inkoopanalyse wordt momenteel tweemaal per jaar uitgevoerd. Wij adviseren de inkoopanalyse meerdere keren per jaar uit te voeren, om eventuele onrechtmatigheden tijdiger te kunnen constateren zodat hier sneller actie op ondernomen kan worden. Dit mede gezien onze bevinding inzake contractbeheer.
Wij adviseren om bij de inkoopanalyse aanvullend te controleren of het contract correct is geregistreerd in het zaaksysteem.

Actuele stand van zaken:
De geconstateerde aanbestedings-onrechtmatigheden in 2024 zijn toegelicht in een Raadsinformatienota in december 2024.
De inkoopanalyse gaan we in 2025 vier keer per jaar uitvoeren, om afwijkingen eerder te constateren en nog bij te kunnen sturen.
In de organisatie worden momenteel beheersmaatregelen genomen om in de toekomst dit proces veel beter in de grip te kunnen houden.

De contractenmodule binnen ons zaaksysteem Corsa voldoet niet. Er wordt op een andere manier naar een oplossing gekeken.
Tijdens de interne controles in 2025 gaan we verwijzingen naar ons zaakbeheersysteem vastleggen.